

แนวทางการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2567

กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารวิชาการที่ กว 33/2568

เอกสารประกอบหลักสูตรเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำไปทดลองใช้จัดการเรียนรู้
เพื่อคุณวุฒิตามระดับในพื้นที่นำร่องตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

คำนำ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้ประกาศใช้หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ให้สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั่วประเทศใช้จัดการเรียนรู้ให้กับ
ประชาชนนอกระบบโรงเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2568 ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษา
และผู้เกี่ยวข้องในชุมชนร่วมกันเสวนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดและ
ประเมินผลตามเกณฑ์ และพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระวิชาเลือกแต่ละระดับการศึกษา ให้สอดคล้อง
กับวิสัยทัศน์ สภาพ ปัญหา และความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน ชุมชน

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตร
ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ขึ้น โดยมีเนื้อหาสาระ สำคัญ
เกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร
รายวิชาเลือก การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทั่วประเทศใช้
ประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองให้มีคุณภาพและใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนรู้ให้กับ
กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

ในการจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้รับความร่วมมืออย่างยิ่ง
จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการ
บำนาญ ครู นักวิชาการการศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

(นายธนากร ดอนเหนือ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1
● ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	1
● ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา	1
● กรอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2
บทที่ 2	
องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา	5
● บริบทพื้นฐาน	6
● ปรัชญา	6
● วิสัยทัศน์	6
● พันธกิจ	7
● หลักการของหลักสูตร	8
● จุดหมายของหลักสูตร	8
● ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	9
● กลุ่มเป้าหมาย	11
● กรอบการส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน	11
● โครงสร้างของหลักสูตร	14
● การจัดหลักสูตร	16
● สาระและสมรรถนะในสาระการเรียนรู้	16
● การจัดแผนการลงทะเลียนเรียน	18
● รายละเอียดประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	19
- วิธีการจัดการเรียนรู้	19
- การจัดกระบวนการเรียนรู้	20
- สื่อการเรียนรู้	20
- การเทียบโอน	21
- การวัดและประเมินผล	21
- เกณฑ์การจบหลักสูตร	24
- เอกสารหลักฐานการศึกษา	24
- การบริหารหลักสูตร	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
• ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	26
• ตัวอย่างสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	29
• ตัวอย่างแผนการลงทะเบียนเรียน	39
บทที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือก	43
• การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก	43
• การออกแบบรายวิชาเลือกและการจัดทำเอกสารหลักสูตรรายวิชาเลือก	44
- การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	44
- การพัฒนาเนื้อหา การกำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยและจำนวนชั่วโมง	45
- การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	47
- การกำหนดการวัดและประเมินผล	47
- การกำหนดจำนวนหน่วยกิต	47
- การจัดทำเอกสารหลักสูตรรายวิชาเลือก	48
บทที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้	72
• ขั้นตอนเตรียมการใช้หลักสูตร	72
- การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร	72
- การอนุมัติใช้หลักสูตร	72
- การวางแผนการจัดการเรียนรู้	73
- การประชาสัมพันธ์หลักสูตร	74
- การเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	74
• ขั้นตอนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	75
บทที่ 5 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	77
• จุดประสงค์การประเมิน	77
• ขั้นตอนการประเมิน	77
• การเขียนรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	78
• การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	78
- ตัวอย่างแบบรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	79
• ภาคผนวก	107
- รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม	109

บทที่ 1

แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา (School-Based Curriculum) หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการเรียนรู้ ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งจัดทำโดยคณะบุคคลของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะ รวมถึงสมรรถนะที่กำหนดไว้ให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชน สังคมอย่างมีความสุข ซึ่งต้องไม่ขัดต่อความมั่นคงของชาติ และสิทธิมนุษยชน

1.2 ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญ ดังนี้

1.2.1 หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแบบแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดที่สถานศึกษาจะต้องนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งมีการติดตามประเมินการใช้หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

1.2.2 เป็นข้อกำหนดที่ทุกคนในสถานศึกษาต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับ สมรรถนะหลัก สมรรถนะรายวิชาที่กำหนด โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน เป็นไปตามสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน สังคม

1.2.3 หลักสูตรสถานศึกษา มีความสำคัญต่อชุมชนในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนเป็นสมาชิกคนหนึ่ง of ชุมชนให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนมีความต้องการที่แตกต่างกัน

1.2.4 เป็นเอกสารที่บุคคลภายนอกหรือหน่วยงานต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ในกรณีที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับของสถานศึกษา

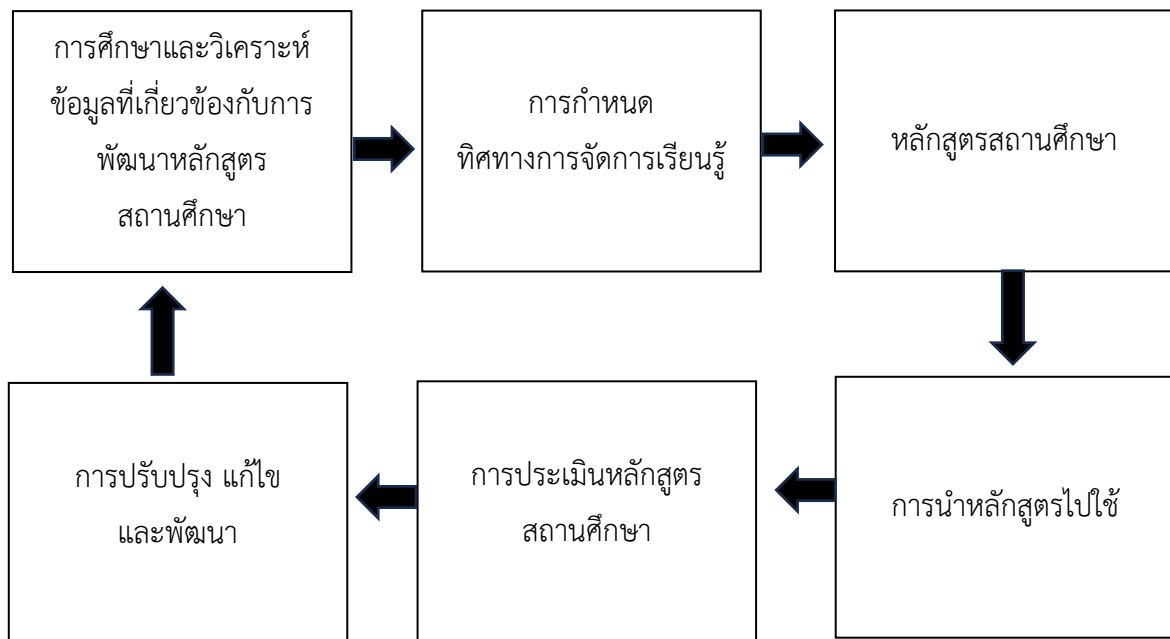
1.2.5 เป็นเอกสารที่ใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อประเมินให้สอดคล้องกับสภาพจริงในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 เป็นหลักสูตรแบบอิงสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงมีข้อควรคำนึงในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ต้องการให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ตามสมรรถนะการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ผลที่เกิดจากการเรียนรู้ที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามสมรรถนะการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.3 กรอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นขั้นตอนที่มีความสัมพันธ์กัน และมีความเป็นพลวัต มีแนวคิด หลักการที่สำคัญ คือ การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร ให้สามารถตอบสนอง กับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรที่มีความรู้และประสบการณ์ สอดคล้องกับหลักสูตรที่จะพัฒนา เพื่อให้หลักสูตรมีความถูกต้องตามหลักวิชาการและสามารถสนองความ ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 เป็นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับปรัชญา “คิดเป็น” และปรัชญาความเชื่ออื่นที่สถานศึกษาเห็นว่า สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยสอดคล้องกับบริบทพื้นฐาน ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการการพัฒนาระดับจังหวัด อำเภอ และ ชุมชน เพื่อกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ และบ่งชี้ให้เห็นอัตลักษณ์ของการพัฒนากำลังคน นำไปสู่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสม

ภาพ 1 กรอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จากภาพ 1 กรอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า สถานศึกษาจะจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำเป็นจะต้องกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามที่คุณเรียนต้องการ และสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาจังหวัด อำเภอ ตำบลและชุมชน โดยมีขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1.3.1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1) ศึกษาหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

(1) พัฒนาผู้เรียนระดับการศึกษาพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในด้านการกระบวนกรคิด กระบวนกรเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีสมาธิ ความจำ ความคิด ผสมผสานกับสภาพจริงและประสบการณ์ในการปฏิบัติ

(2) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและการปฏิบัติงาน

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ เกิดสมรรถนะทางด้านวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานได้เป็นหมู่คณะ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมตามความถนัด ความสนใจและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยสามารถบูรณาการระหว่างความรู้ ภาคนทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

(3) พัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับโลกการทำงานในอนาคตเพื่อการดำรงชีวิต

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทั้งด้านจิตใจและร่างกาย สติปัญญา ให้มีความสำคัญกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ภาษาและวัฒนธรรม พัฒนาความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ศิลธรรม สามารถปรับตัวและปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองและผู้อื่น เอาใจใส่ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของระบบนิเวศและการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี

(4) พัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่าและเป็นพลังของสังคม

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข มีความตระหนักรู้ในการพึ่งพาอาศัยกันสามารถแก้ปัญหาการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีความเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เรียนรู้ที่จะเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ปฏิบัติตามกติกา ข้อตกลง กฎหมายอย่างถูกต้องเหมาะสม และเข้าใจความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของแต่ละบุคคลในสังคม ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่

(1) สารระและสมรรถนะในสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 สารระ ได้แก่ (1) สารระการเรียนรู้ภาษาไทย (2) สารระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (3) สารระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (4) สารระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (5) สารระการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล (6) สารระการเรียนรู้การงานอาชีพ (7) สารระการเรียนรู้สุขภาวะและศิลปะ และ (8) สารระการเรียนรู้สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง ซึ่งแต่ละสารระการเรียนรู้ประกอบด้วย หน่วยสมรรถนะตามระดับการศึกษา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา

(2) คู่มือ/แนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 คู่มือดำเนินงานหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 และแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

(3) **ศึกษาข้อมูลเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัด อำเภอ ตำบลและชุมชน** โดยนำข้อมูลเกี่ยวกับ เป้าหมายการพัฒนาในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและชุมชน มาวิเคราะห์ร่วมกับสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เรียน และสถานศึกษา โดยนำมาจัดลำดับความจำเป็นที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย ด้านวิทยาการและเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3.2 การกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ โดยนำข้อมูลที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดทิศทางเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการและสอดคล้องกับบริบทพื้นฐาน ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการการพัฒนาระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและชุมชน

1.3.3 หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำทิศทางการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ มาพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด อำเภอ และชุมชน โดยใช้หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 เป็นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร โดยให้สอดคล้องกับปรัชญา “คิดเป็น” และหรือปรัชญาความเชื่ออื่นที่สถานศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยสอดคล้องกับปรัชญาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สำหรับองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา สามารถศึกษารายละเอียดได้ในบทที่ 2 ของแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.3.4 การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้พัฒนาเสร็จแล้ว นำไปใช้หรือนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงของการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ที่มั่นใจว่าได้มีการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม เช่น วางแผนจัดการเรียนรู้ บริหารหลักสูตร วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

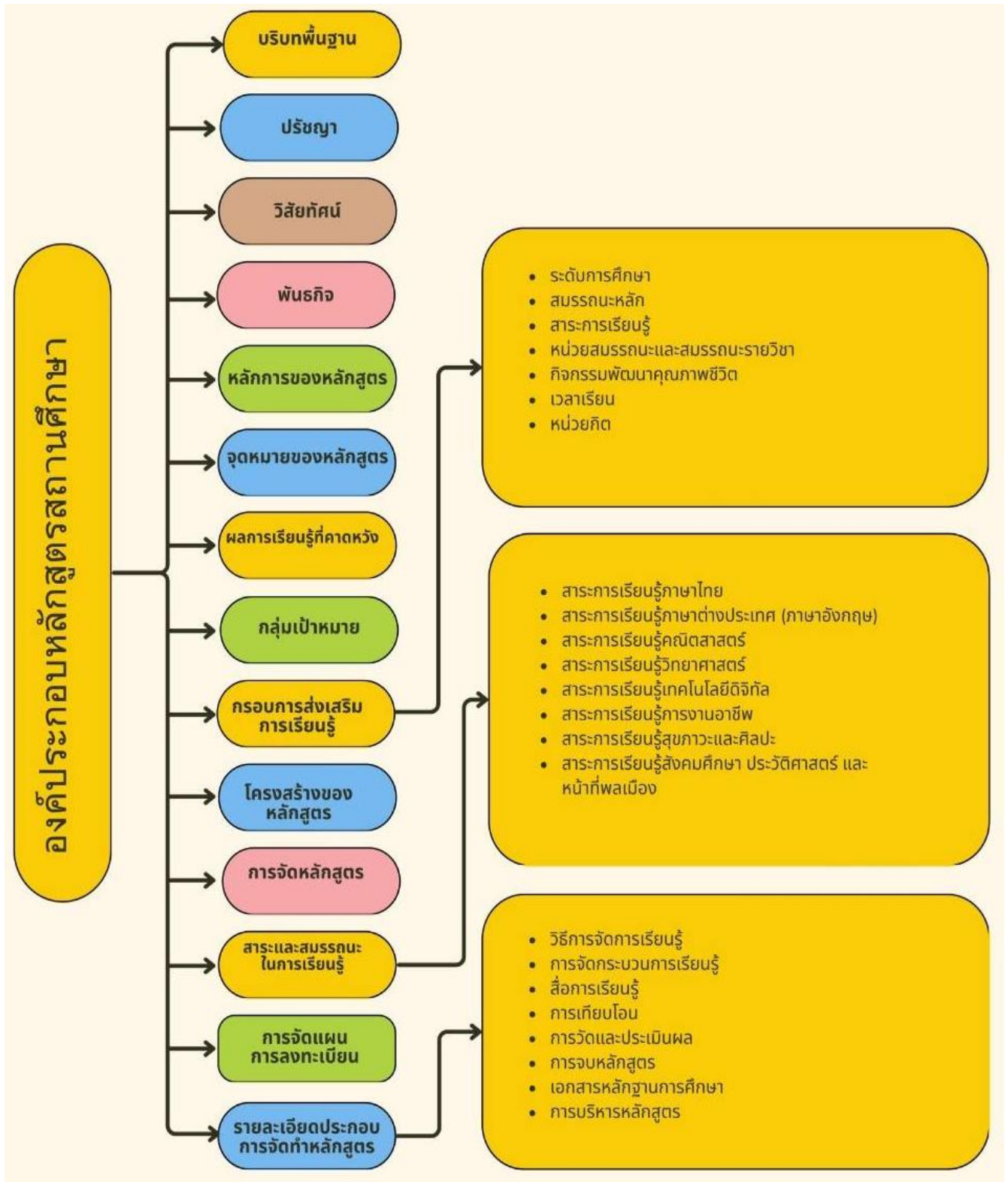
1.3.5 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร ตรวจสอบว่าหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นและการนำหลักสูตรไปใช้นั้น ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ มีสมรรถนะผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหาอุปสรรคตรงจุดใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข สถานศึกษาควรมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างน้อยทุก 4 ปี หรือตามความเหมาะสมที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามความต้องการ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี และนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา

1.3.6 การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา เกิดขึ้นหลังจากได้ผ่านกระบวนการประเมินผลหลักสูตรแล้ว ซึ่งเมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่ง อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี จนทำให้หลักสูตรขาดความเหมาะสม จำเป็นต้องมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

บทที่ 2

องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นการกำหนดกรอบการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนและชุมชน สังคม ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังแผนภูมิ

2.1 บริบทพื้นฐาน

ในการเขียนบริบทพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ ตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 สถานศึกษาจะต้องทำข้อมูลเกี่ยวกับบริบทพื้นฐาน เช่น สภาพทั่วไป การปกครอง เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม รายได้และอาชีพ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ การท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่พักผ่อนและสถานบริการท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชน รวมถึงเหตุผล และความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด มาบรรจุไว้เป็นบริบทของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ตัวอย่างการเขียนบริบทพื้นฐาน

2.2 ประชญา

ให้สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดปรัชญาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ปรัชญา “คิดเป็น” ซึ่งมีแนวคิดที่เชื่อว่า คนเราสามารถพัฒนาการคิด การตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้ ด้วยการฝึกทักษะ การใช้ข้อมูลที่หลากหลายทั้งด้านตนเอง สังคมสิ่งแวดล้อม และวิชาการมาวิเคราะห์ เชื่อมโยง สัมพันธ์ สร้างสรรค์ เป็นแนวทาง วิธีการสำหรับตนเอง แล้วประเมินตีค่าตัดสินใจ เพื่อตนเองชุมชน และสังคม ซึ่งเป็นลักษณะของคน “คิดเป็น” หรืออาจนำปรัชญาความเชื่ออื่นที่สถานศึกษา เห็นว่าสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามบริบทพื้นฐาน

2.3 วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ คือ ความมุ่งหวังที่จะให้การจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เป็นไปตามเจตนารมณ์ ที่ต้องการจะทำให้เกิดขึ้นในอนาคตแก่ผู้เรียน

การเขียนวิสัยทัศน์ดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 ผู้บริหารต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างบรรยากาศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยขอความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครอง ครู ผู้เรียน บุคคลในสังคมทั้งภาครัฐ และเอกชนร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น กำหนด และสนับสนุนวิสัยทัศน์ที่จะเกิดประโยชน์แก่สถานศึกษาและผู้เรียน

2.3.2 วิสัยทัศน์ต้องสอดคล้องกับปรัชญา “คิดเป็น” หรือปรัชญาอื่นที่สถานศึกษากำหนด การกำหนด วิสัยทัศน์ สถานศึกษาจะต้องมองไปในอนาคตว่าโลกและสังคมจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงอย่างไร สถานศึกษา จะต้องปรับหลักสูตรอย่างไรจึงจะสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความ เป็นไปได้ต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

ตัวอย่างวิสัยทัศน์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตห้วยขวาง จัดการศึกษาตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและทักษะอาชีพอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

2.4 พันธกิจ

พันธกิจ คือ ภารกิจของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และสอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

1. ด้านผู้เรียน
2. ด้านการจัดการเรียนรู้
3. ด้านภาคีเครือข่าย
4. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้
5. ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ดังนี้ (1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และ (3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

ตัวอย่างพันธกิจ

พันธกิจ

1. ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านการใช้เทคโนโลยี นำข้อมูลที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ร่วมกับครูผู้สอนและผู้เรียน เน้นเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงตามสถานการณ์ที่ได้รับมอบหมาย
2. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะ สารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีศักยภาพสูงสุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารหลักสูตรได้อย่างเป็นระบบชัดเจน เน้นการทำงานอย่างมีส่วนร่วม
4. ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ
5. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านวิชาการสำหรับครู เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

2.5 หลักการของหลักสูตร

ให้สถานศึกษานำหลักการของหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ไปเขียนในหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งกำหนดหลักการไว้ ดังนี้

2.5.1 ส่งเสริมให้เกิดการปลูกฝังค่านิยมและหลักคิดที่ถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพสถาบันหลักของชาติตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.5.2 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นโดยเน้นการบูรณาการเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความแตกต่างของบุคคล เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมให้กับผู้เรียน ลดความเหลื่อมล้ำ ในทุกมิติ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้าง สังคมคุณภาพ

2.5.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.5.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ มีวินัย คุณธรรมจริยธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยมและ วัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่เน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ

2.5.5 ส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

2.5.6 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สมวัย มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

2.5.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมมือกันใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยี และงานสร้างสรรค์ของมนุษย์

2.5.8 ส่งเสริมการผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

2.5.9 ส่งเสริมให้ปลูกฝังผู้เรียนให้มีประสบการณ์เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะที่สามารถจะนำไปใช้ปฏิบัติ และประกอบอาชีพได้จริง หรือการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อคุณวุฒิตามระดับที่สูงขึ้น

2.5.10 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้

2.5.11 ส่งเสริมให้มีการประเมินผลและเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียนเพื่อให้ได้คุณวุฒิตามระดับ การศึกษา

2.6 จุดหมายของหลักสูตร

ให้สถานศึกษานำจุดหมายของหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ไปเขียนไว้ในจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ ประสบการณ์ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

2.6.1 พัฒนาผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมรรถนะในด้านกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีสมาธิ ความจำ ความคิด ผสมผสานกับสภาพจริงและประสบการณ์ในการปฏิบัติ

2.6.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและการปฏิบัติงาน

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ เกิดสมรรถนะทางด้านวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานได้เป็นหมู่คณะ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมตามความนัด ความสนใจและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยสามารถบูรณาการระหว่างความรู้ ภาคนอกห้องเรียนและการฝึกปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

2.6.3 พัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับโลกการทำงานในอนาคตเพื่อการดำรงชีวิต

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมรรถนะทั้งด้านจิตใจและร่างกาย สติปัญญา ให้มีความสำคัญกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ภาษาและวัฒนธรรม พัฒนาความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ศิลธรรม สามารถปรับตัวและปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองและผู้อื่น เอาใจใส่ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของระบบนิเวศและการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.6.4 พัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่าและเป็นพลังของสังคม

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมรรถนะที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข มีความตระหนักในการพึ่งพาอาศัยกัน สามารถแก้ปัญหาการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีความเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เรียนรู้ที่จะเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ปฏิบัติตามกติกา ข้อตกลง กฎหมายอย่างถูกต้องเหมาะสม และเข้าใจความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของแต่ละบุคคลในสังคม ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.7 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ให้สถานศึกษานำข้อมูลผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ต่อไปนี้ ไปบรรจุไว้ในกรอบการเขียนหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมีความจำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องในแต่ละระดับของการศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร อันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องตามบริบทของพื้นที่ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

กรอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียน ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการสร้างเสริมประสบการณ์ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงเป็นสิ่งสำคัญ โดยจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่สำคัญ 4 ประการ และสมรรถนะเฉพาะ 21 สมรรถนะ ดังนี้

1. การคิดเป็น หมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลตนเอง ข้อมูลสังคม และ ข้อมูลวิชาการ และตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่เหมาะสม ตามหลักธรรม ค่านิยมของสังคม มี 4 สมรรถนะเฉพาะ คือ 1) การคิดแก้ปัญหา 2) การแสวงหาข้อมูลและ รวบรวมข้อมูล 3) การเลือกใช้ข้อมูล และ 4) การตัดสินใจและสำนึกรับผิดชอบ

2. การสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการรับ - ส่ง และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคล โดยใช้ภาษาหรือไม่ใช้ภาษา หรือใช้สื่อเทคโนโลยีด้วยความเข้าใจ เคารพในความคิดเห็นและ วัฒนธรรมที่แตกต่าง รู้เท่าทันสื่อ เลือกใช้สื่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม โดยมีความรับผิดชอบและ สร้างสรรค์สังคม มี 4 สมรรถนะเฉพาะ คือ 1) การใช้คำพูด การฟัง การอ่าน การเขียนที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึก คิดอย่างเหมาะสม 2) การใช้ท่าทางแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดอย่างเหมาะสม 3) การเจรจาต่อรอง เพื่อขจัด ปัญหาความขัดแย้ง 4) การเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารอย่างรู้เท่าทัน

3. การจัดการตนเอง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักและดูแลตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม พัฒนาตนเองและเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพ สามารถ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 สมรรถนะเฉพาะ คือ 1) การรู้จักและดูแลตนเอง 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การเห็นช่องทางการประกอบอาชีพหรือพัฒนา อาชีพ 4) การใช้เทคโนโลยี 5) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 6) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิต 7) การมีทักษะชีวิต

4. ความเป็นพลเมือง หมายถึง ความเป็นผู้รักท้องถิ่น รักชาติ รู้หน้าที่และมีจิตสำนึกที่ดีของการเป็น พลเมืองไทย และพลเมืองโลก ยึดมั่นในหลักธรรม และคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นประชาธิปไตย มีส่วน ร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมและวัฒนธรรม ที่แตกต่างกันได้ มี 6 สมรรถนะเฉพาะ คือ 1) ความเป็นพลเมืองไทย 2) ปฏิบัติตนในการเป็นพลเมืองที่ดี ของชุมชน สังคมโลก 3) ปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคมที่แตกต่างหลากหลาย 4) มีส่วนร่วมในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) จิตอาสา 6) ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย

ทั้งนี้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะอื่นที่จำเป็นของผู้เรียน อันนำไปประยุกต์ในการดำรงชีวิต และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างไม่มีขีดจำกัดในการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและส่งเสริมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับการดำรงชีวิต รวมถึงการพัฒนาคุณลักษณะในการพึ่งพา ตนเองเป็นสำคัญได้ ดังนี้

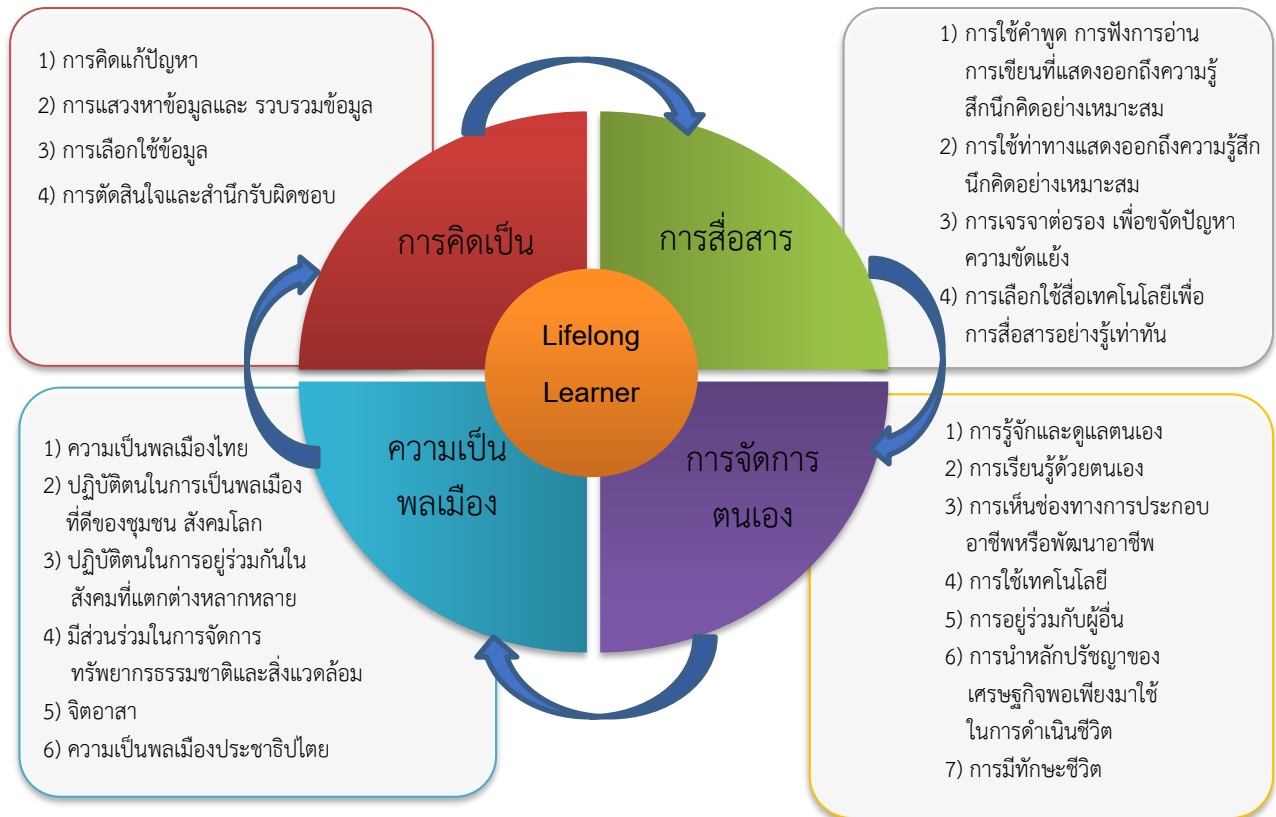
1. ความรู้ ประกอบด้วย ข้อเท็จจริงและตัวเลข แนวความคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ และสนับสนุนความเข้าใจในบางเรื่องหรือสาระความรู้ให้สามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้

2. ทักษะ กำหนดให้เป็นความสามารถในการดำเนินการตามกระบวนการที่เกิดจากการเรียนรู้และใช้ ความรู้ที่มีอยู่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากการพัฒนาศักยภาพที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง

3. เจตคติ เป็นการอธิบายคุณลักษณะนิสัย และชุดความคิดที่จะกระทำหรือตอบสนองต่อความคิด ของผู้เรียน บุคคล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจต่อสมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะของผู้เรียน คำอธิบายสมรรถนะ โดยสามารถจำแนกสมรรถนะตามแต่ละระดับการศึกษาปรากฏดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

สถานการณ์ในชีวิตจริง

สถานการณ์ในชีวิตจริง

ภาพประกอบ 1 การพัฒนาสมรรถนะให้เกิดกับผู้เรียน

ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

2.8 กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปซึ่งอยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษา ในสถานศึกษา หรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรือไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการเพื่อให้ได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งสถานศึกษาต้องนำข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ของตนเองมาระบุให้ชัดเจน ทั้งกลุ่มเป้าหมาย ทั่วไป และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น กลุ่มเกษตรกร อสม. ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้ต้องขัง กลุ่มที่ ทำงานในสถานประกอบการ กลุ่มทหารเกณฑ์ เป็นต้น

2.9 กรอบการส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ ให้สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรของสถานศึกษา จึงได้กำหนด โครงสร้างของหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ไว้ดังนี้

2.9.1 ระดับการศึกษา

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 แบ่งออกเป็น 3 ระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านความรู้ ทักษะประสบการณ์ และเจตคติของผู้เรียน สารการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีการวางแผนและบูรณาการเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ พัฒนาความรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับชีวิต ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ และปลูกฝังความรับผิดชอบความเป็นพลเมือง โดยมีสาระสำคัญในแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

1) ระดับประถมศึกษา

เน้นการวางรากฐานสำหรับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนและความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิสัย การดำรงชีวิตที่ดีและอุปนิสัยทางศีลธรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติอย่างกระตือรือร้นในชีวิตประจำวัน สามารถเข้าใจภาษาในระดับที่เหมาะสมกับการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมตามระดับการศึกษาโดยมุ่งเน้น

(1) การเสริมสร้างความสามารถของผู้เรียน พัฒนาความรู้พื้นฐานและความสามารถทางสังคม ปลูกฝังความสนใจต่อการเรียนรู้ และช่วยเหลือผู้เรียนในการแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิต โดยผ่านประสบการณ์และการปฏิบัติ

(2) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการสำรวจตนเอง ยกย่องความมั่นใจ พัฒนาความสามารถในการแยกแยะความถูกต้อง มีจิตสำนึกรักชาติ เพิ่มคุณค่าประชาธิปไตย ตระหนักกฎหมาย มีแนวคิดในการพัฒนาชุมชนและแสดงให้เห็นถึงความตระหนักในการทำงานร่วมกันและการทำงานเป็นทีม

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เน้นการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้และเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับการสำรวจตนเอง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะเจตคติโดยพัฒนาความก้าวหน้าแบบองค์รวมของผู้เรียนโดยมุ่งเน้น

(1) การสร้างความตระหนักในตนเอง เพื่อค้นพบและสำรวจความถนัดตามธรรมชาติ รวบรวมความรู้และทักษะทางด้านอาชีพที่สังคมต้องการ

(2) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาร่วมกับเพื่อนและการทำงานเป็นทีม ตลอดจนเน้นย้ำความเข้าใจและตระหนักต่อชุมชน สังคม ระดับประเทศและระดับโลกเป็นสำคัญ

3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เน้นความสามารถในการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ การกำหนดเส้นทางอาชีพ การเตรียมความพร้อมในงานอาชีพ มีสมรรถนะและความรู้เฉพาะทาง รวมถึงทักษะทางวิชาชีพที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่มีความสามารถและการพัฒนาที่สมดุลโดยมุ่งเน้น

(1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสำรวจอาชีพในชุมชน สังคม ทำความเข้าใจในตนเอง และพัฒนาความรู้ในการเข้าสู่โลกอาชีพตามความถนัดของตนเอง

(2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นหาและสำรวจความถนัดในสาระความรู้ต่าง ๆ เน้นการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และการมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับที่สูงขึ้น

(3) การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนและพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริงอย่างมืออาชีพ ปลูกฝังจรรยาบรรณ เพิ่มความชำนาญด้านงานอาชีพและเทคโนโลยี พัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สร้างรากฐานที่มั่นคงสำหรับเส้นทางอาชีพ

2.9.2 สมรรถนะหลัก

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุสมรรถนะที่กำหนดไว้ 4 สมรรถนะ ได้แก่

- 1) การคิดเป็น
- 2) การสื่อสาร
- 3) การจัดการตนเอง
- 4) ความเป็นพลเมือง

2.9.3 สาระการเรียนรู้

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ประกอบด้วย 8 สาระการเรียนรู้ ได้แก่

- 1) สาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2) สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
- 3) สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 4) สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
- 5) สาระการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 6) สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
- 7) สาระการเรียนรู้สุขภาวะและศิลปะ
- 8) สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

2.9.4 หน่วยสมรรถนะและสมรรถนะรายวิชา

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ได้กำหนดหน่วยสมรรถนะตามระดับการศึกษา และสมรรถนะรายวิชาในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่เป็นข้อกำหนดมาตรฐานของผู้เรียนทั้งด้านมาตรฐานทางวิชาการ (Academic Standard) เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และมาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standard) เป็นผลการปฏิบัติหรือระดับความสามารถที่ผู้เรียนแสดงออก ดังนี้

1) หน่วยสมรรถนะตามระดับการศึกษา เป็นข้อกำหนดคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ในแต่ละสาระการเรียนรู้ของแต่ละระดับการศึกษา เมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

2) สมรรถนะรายวิชา เป็นสมรรถนะย่อย จำแนกตามรายวิชาของหลักสูตรในแต่ละสาระการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้และฝึกปฏิบัติให้มีทักษะต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในสมรรถนะรายวิชาในแต่ละระดับการศึกษา เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละรายวิชา ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

2.9.5 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ครอบคลุม ชุมชน สังคมจำนวนไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง ต่อระดับการศึกษา

2.9.6 เวลาเรียน

ในหนึ่งปีการศึกษา แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียน โดยแต่ละระดับการศึกษาใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 4 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอนผลการเรียน หรือเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ หรือจากการสะสมหน่วยกิตในรูปแบบอื่น ๆ ที่ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

2.9.7 หน่วยกิต

ใช้เวลาเรียน 40 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2.10 โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ หลักสูตรแกนกลางที่ได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามสาระการเรียนรู้ ในโครงสร้างหลักสูตรเป็นรายวิชาบังคับ และหลักสูตรที่สถานศึกษาพัฒนาเป็นรายวิชาเลือก ให้สถานศึกษานำรายวิชาบังคับตามสาระการเรียนรู้ในโครงสร้างหลักสูตรของหลักสูตรแกนกลาง และรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นไปจัดทำเป็นโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ดังตาราง

โครงสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

ระดับการศึกษา สาระการเรียนรู้	จำนวนหน่วยกิต					
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา ตอนต้น		มัธยมศึกษา ตอนปลาย	
	รายวิชา บังคับ	รายวิชา เลือก	รายวิชา บังคับ	รายวิชา เลือก	รายวิชา บังคับ	รายวิชา เลือก
ภาษาไทย	3	23	4	23	5	35
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	3		4		5	
คณิตศาสตร์	3		4		5	
วิทยาศาสตร์	3		4		5	
เทคโนโลยีดิจิทัล	3		4		5	
การงานอาชีพ	3		4		5	
สุขภาวะและศิลปะ	3		4		5	
สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง	4		5		6	
รวมหน่วยกิต	25	23	33	23	41	35
รวมหน่วยกิตทั้งสิ้น	48 หน่วยกิต		56 หน่วยกิต		76 หน่วยกิต	
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.)	ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง		ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง		ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง	

หมายเหตุ

1. หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 8 สาระ คือ 1) ภาษาไทย 2) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) 3) คณิตศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์ 5) เทคโนโลยีดิจิทัล 6) การงานอาชีพ 7) สุขภาวะและศิลปะ 8) สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

2. จำนวนหน่วยกิตในแต่ละระดับการศึกษา มีดังนี้

2.1 ระดับประถมศึกษา ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 25 หน่วยกิต และวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 23 หน่วยกิต

2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 33 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 23 หน่วยกิต

2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 41 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต

3. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาเลือก ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ความถนัด ความสนใจ ของผู้เรียนจากทุกสาระการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่าจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละระดับ การศึกษา (รวมถึงการ เทียบโอนผลการเรียนและการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จากการอบรมระยะสั้น หรือการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาตนเอง หรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเก็บสะสมเป็นหน่วยกิตในระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กำหนด) และกำหนดให้ 1 รายวิชา มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต (120 ชั่วโมง)

4. สำหรับรายวิชาเลือกในสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ให้เลือกจากหลักสูตรที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ อนุมัติ หรือศึกษาจากสถานฝึกงานอาชีพ หรือสามารถผ่านการประเมินจากประสบการณ์ด้านวิชาชีพ ได้แก่ สาขาช่างอุตสาหกรรม สาขาเกษตรกรรม สาขาคหกรรม สาขาพาณิชยกรรม และสาขาศิลปกรรม และสาขาอื่น ๆ โดยมีแนวการปฏิบัติ ดังนี้

4.1 เลือกจากหลักสูตรวิชาอาชีพที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้อนุมัติ หรือที่สถานศึกษาจัดทำ จัดหา พัฒนา และได้รับรองวุฒิจากกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยอาจเลือกเรียนวิชาเดียว สาขาเดียว หรือหลายรายวิชา สาขาเดียว หรือหลายวิชา ต่างสาขา และกำหนดให้ 1 รายวิชา มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ที่มีเวลาเรียนตามหลักสูตรรวมกันไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง โดยสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเอง หรือเทียบโอนผลการเรียนมาจากสถานศึกษาอื่นหรือได้จากสถานฝึกงานอาชีพ หรือผ่านการประเมินจากประสบการณ์ด้านวิชาชีพ

4.2 การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

5. ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง ในแต่ละระดับการศึกษา

จากโครงสร้างหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรายวิชาบังคับตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตร สำหรับรายวิชาเลือกสถานศึกษาสามารถเลือกตามรายวิชาที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จัดทำขึ้นหรือสถานศึกษาพัฒนาขึ้นได้ตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ซึ่งต้องสอดคล้องกับทิศทางการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถจัดทำวิชาเลือกได้ทุกสาระการเรียนรู้

2.11 การจัดหลักสูตร

การจัดหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ประกอบด้วย

2.11.1 วิชาบังคับมี 8 สาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) 3) คณิตศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์ 5) เทคโนโลยีดิจิทัล 6) การงานอาชีพ 7) สุขภาวะและศิลปะ 8) สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

2.11.2 วิชาเลือก สามารถจัดทำได้ทุกสาระการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามวิชาที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด หรือที่สถานศึกษาจัดทำ จัดหา และพัฒนาขึ้น หรือจากหน่วยงานอื่น ๆ การทำแผนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนจากสาระการเรียนรู้ใดสาระการเรียนรู้หนึ่ง หรือหลายสาระการเรียนรู้ได้ไม่น้อยกว่าจำนวนหน่วยกิต ตามโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา ที่กำหนดไว้

2.12 สาระและสมรรถนะในสาระการเรียนรู้

สาระและสมรรถนะตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ประกอบด้วย 8 สาระ และสมรรถนะในแต่ละสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. สารการเรียนรู้ภาษาไทย

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติ และสมรรถนะเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสารภาษาไทย สร้างทักษะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

2. สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติ และสมรรถนะเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสารภาษาอังกฤษ สร้างทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

3. สารการเรียนรู้คณิตศาสตร์

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติ และสมรรถนะเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ สร้างทักษะการใช้คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวันในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

4. สารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติ และสมรรถนะเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ สร้างทักษะการใช้วิทยาศาสตร์ ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ในชีวิตประจำวัน ในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

5. สารการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติ และสมรรถนะเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวัน ในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

6. สารการเรียนรู้การงานอาชีพ

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติ และสมรรถนะเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพและการขยายอาชีพ สร้างทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน และในการปฏิบัติงาน

7. สารการเรียนรู้สุขภาวะและศิลปะ

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติและสมรรถนะเกี่ยวกับการจัดการสุขภาวะและศิลปะ สร้างทักษะด้านสุขศึกษา พลศึกษา และศิลปะในชีวิตประจำวันในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

8. สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐาน เจตคติ และสมรรถนะเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมืองการปกครอง หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี สร้างทักษะการปฏิบัติงานร่วมกันในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ในชีวิตประจำวัน ในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

สถานศึกษานำสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) คำอธิบายรายวิชาและ รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา ของสารการเรียนรู้ภาษาไทย สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สารการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สารการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล สารการเรียนรู้การงานอาชีพ สารการเรียนรู้สุขภาวะและศิลปะ สารการเรียนรู้สังคม ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง มาบรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษาเช่นเดียวกับสารการเรียนรู้ จนครบถ้วน ทั้ง 8 สารการเรียนรู้

2.13 การจัดการแผนการลงทะเบียนเรียน

การลงทะเบียนเรียนตามโครงสร้าง หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษา ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ให้ลงทะเบียนเรียนเป็นรายวิชา และตามจำนวนหน่วยกิตในแต่ละภาคเรียน ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา ตามโครงสร้างของหลักสูตรและเกณฑ์การจบหลักสูตรให้ลงทะเบียน รายวิชา บังคับจาก 8 สารการการเรียนรู้ 25 หน่วยกิต และรายวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 23 หน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงสร้างของหลักสูตรและเกณฑ์การจบหลักสูตรให้ลงทะเบียน รายวิชาบังคับจาก 8 สารการการเรียนรู้ 33 หน่วยกิต และรายวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 23 หน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 17 หน่วยกิต

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามโครงสร้างของหลักสูตรและเกณฑ์การจบหลักสูตรให้ลงทะเบียน รายวิชาบังคับจาก 8 สารการการเรียนรู้ 41 หน่วยกิต และรายวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 23 หน่วยกิต

หมายเหตุ สำหรับผู้เรียนที่จะจบหลักสูตร ให้สถานศึกษาจัดให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติม ในภาคเรียน สุดท้ายได้ไม่เกิน 3 หน่วยกิต จากที่กำหนดในแต่ละระดับการศึกษา

เมื่อสถานศึกษานำคำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดคำอธิบายรายวิชามาบรรจุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา แล้วให้จัดการลงทะเบียนเรียน เป็นการจัดรายวิชาต่าง ๆ ลงในแต่ละภาคเรียน โดยกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนเป็นรายวิชา ซึ่งรายวิชาบังคับกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้กำหนดไว้ สำหรับรายวิชาเลือกเปิดโอกาสให้ครู และผู้เรียนเลือกตามรายวิชาที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จัดทำขึ้นหรือสถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง เพื่อให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน กำหนดไว้ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนละไม่เกิน 17 หน่วยกิต
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนละไม่เกิน 23 หน่วยกิต

การพิจารณาเลือกรายวิชาต่าง ๆ ที่ลงทะเบียนเรียน

1. ครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาจัดรายวิชาต่าง ๆ ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน
2. พิจารณาจำนวนหน่วยกิตที่ต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนให้เป็นไปตามที่กำหนด คือ ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนละไม่เกิน 17 หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนละไม่เกิน 23 หน่วยกิต
3. กระจายรายวิชาที่ยาก และรายวิชาที่ง่ายให้คละกันไปในแต่ละภาคเรียน เช่น แยกรายวิชา คณิตศาสตร์กับรายวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่ควรลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนเดียวกัน ยกเว้นในกรณีขอเทียบ โอนผลการเรียนและจำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ยากในภาคเรียนเดียวกันซึ่งเป็นภาคเรียนสุดท้าย

2.14 รายละเอียดประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นอกเหนือจากองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีหัวข้อรายละเอียดประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอื่น ๆ ตามหัวข้อที่ปรากฏในหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 โดยนำไปบรรจุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละหัวข้อ ดังนี้

2.14.1 วิธีการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 มีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายตามบริบทพื้นที่ ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกวิถีของการจัดการเรียนรู้ และนำผลการเรียนแต่ละวิชามาประเมินผลร่วมกัน รวมทั้งสามารถเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาในระบบกับหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับโดยมีวิธีการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดแผนการเรียนรู้ของตนเอง ตามสาระการเรียนรู้ที่ลงทะเบียน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและวิธีการ เครื่องมือ ช่องทางที่เหมาะสม รวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สามารถเรียนรู้จากภูมิปัญญา ผู้รู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อหรือเทคโนโลยีต่าง ๆ แล้วนำมาจัดการความรู้ ทบทวน ผักฝนพัฒนาเพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญจนเกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

2) การจัดการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนมาพบกัน โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดกระบวนการกลุ่ม เพื่อมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาข้อสรุปร่วมกัน โดยการเรียนรู้จากการทำกิจกรรม และการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการปฏิบัติจริง สำหรับผู้เรียนที่ไม่สามารถมาพบกลุ่มและไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนรู้ ครูสามารถนำหนังสือ ตำราเรียน แบบฝึกหัด ฯลฯ ไปให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความเหมาะสม

3) การเรียนรู้แบบทางไกล เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ โดยที่ผู้เรียนและครูจะสื่อสารร่วมกันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือถ้ามีความจำเป็นอาจพบกันเป็นครั้งคราว ได้แก่ การเรียนทางไปรษณีย์ผ่านทางระบบ Video Conference การเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนผ่านระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System) หรือการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านระบบดาวเทียม ระบบออนไลน์ หรือระบบอื่นตามที่หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาจัดเตรียมให้

4) การเรียนรู้แบบชั้นเรียน หรือการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ กำหนดเวลาเรียน และสถานที่อย่างชัดเจน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีเวลาเข้าชั้นเรียน โดยอาจจัดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมและการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการปฏิบัติจริง เป็นรายบุคคล

5) การเรียนรู้จากการทำโครงการ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดเรื่องโดยสมัครใจ ตามความสนใจ ความต้องการ หรือสภาพปัญหาที่จะนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง และมีการสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และกระตุ้นเสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้

6) การเรียนรู้แบบอื่น ๆ สถานศึกษาสามารถออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ได้ตามความต้องการ และความพร้อมของผู้เรียน เช่น การเรียนรู้แบบออนไลน์ เป็นต้น

วิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาและผู้เรียนร่วมกันกำหนดวิธีการเรียน โดยเลือกเรียนวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีก็ได้ ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหา และสอดคล้องกับวิถีชีวิต และการทำงานของผู้เรียน โดยขณะเดียวกันสถานศึกษาสามารถจัดให้มีการสอนเสริมได้ทุกวิธีเรียน เพื่อเติมเต็มความรู้แก่ผู้เรียนให้บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.14.2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้

การจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ตามปรัชญา “คิดเป็น” โดยเน้นพัฒนาสมรรถนะซึ่งยึดหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

1) นำสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม มาเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ และสมรรถนะ เพื่อวางแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2) จัดเวลาเรียนและสาระการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่แตกต่างของผู้เรียนรายบุคคล และบริบทของพื้นที่พร้อมจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) จัดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม ที่เน้นการปฏิบัติจริง ในชีวิตประจำวันเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ โดยผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ รวบรวมข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคม และวิชาการ เพื่อระดมความคิดเห็น อภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้

4) ให้ความสำคัญกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและพัฒนาคุณลักษณะนิสัยอันดีงามของผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอย่างต่อเนื่องตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับบริบท สังคมและวัฒนธรรม

5) จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ครู ภูมิปัญญา ผู้รู้ ที่อยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และสังคม

6) การประเมินผลการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการประเมินตามสภาพจริงเพื่อทบทวน แก้ไขข้อบกพร่อง และตรวจสอบผลการเรียนรู้ให้บรรลุตามสมรรถนะของแต่ละสาระการเรียนรู้

ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถประยุกต์หรือออกแบบกระบวนการเรียนรู้ใหม่สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่เหมาะสม

2.14.3 สื่อการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 มุ่งเน้นการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา อย่างหลากหลาย ดังนี้

1) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือและเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงโดยใช้ตัวหนังสือเพื่อเป็นสื่อในการแสดงความหมาย เช่น หนังสือเรียน เอกสารความรู้ ใบความรู้ ใบงาน บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

2) สื่อเทคโนโลยี ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นโดยใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาใช้หรือประยุกต์ใช้ เช่น โปรแกรมสื่อการเรียนรู้สำเร็จรูป บทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แอปพลิเคชัน คลิปสื่อการสอน เป็นต้น

3) สื่อบุคคล ได้แก่ วิทยากร ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้ ผู้นำชุมชน เป็นต้น

4) สื่ออื่น ๆ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์สถานประกอบการ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรท้องถิ่น เป็นต้น

2.14.4 การเทียบโอน

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 เปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรโดยสถานศึกษาต้องจัดทำระเบียบหรือแนวปฏิบัติการเทียบโอน ให้สอดคล้องกับกฎหมายหรือแนวทางที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนดไว้ ซึ่งในการเทียบโอน สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1) พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา ที่แสดงข้อมูล ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ และสมรรถนะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ระเบียบแสดงผลการเรียน หนังสือรับรองความรู้ เป็นต้น

2) พิจารณาจากข้อมูล ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ และสมรรถนะของผู้เรียนโดยอาจจัดให้มีการประเมินในรูปแบบที่เหมาะสม เช่น การทดสอบ การสัมภาษณ์ การประเมินจากชิ้นงาน การปฏิบัติจริง เป็นต้น

ทั้งนี้ การเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ สถานศึกษาสามารถจัดให้มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้หรือการสะสมหน่วยกิตในรูปแบบระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้นำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ ทั้งจากการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับมาใช้ในการเทียบโอน

2.14.5 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งการวัดและประเมินผลควรดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ทราบพื้นฐานความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ สมรรถนะ และความพร้อมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน สำหรับนำไปใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งจะทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะ รายวิชา) ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย และเนื้อหารายวิชาในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้ จากผลการวัดและประเมินผล สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจของครูผู้สอน หรือผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษา ในฐานะผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบและแนวการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วย

1) การวัดและประเมินผลการเรียนตามสาระการเรียนรู้

เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการตัดสินผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และการตัดสินผลการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะของแต่ละสาระการเรียนรู้หรือวิชา อันเป็นผลจากการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และต้องมีการประเมินผลรวม เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) การวัดและประเมินผลก่อนเรียน

การประเมินผลก่อนเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบพื้นฐานความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความพร้อมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน สำหรับนำไปใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

(2) การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน

การประเมินผลระหว่างเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ การจัดการประสบการณ์และสมรรถนะที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและเนื้อหาในแต่ละสาระการเรียนรู้หรือวิชา โดยประเมินจากการทดสอบ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานของผู้เรียน โดยจัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นให้สอดคล้องกับธรรมชาติวิชา ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน โดยครูผู้สอนหรือผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนจัดทำแผนการเรียนรู้และแนวทางการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

2. กำหนดสัดส่วนการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน โดยต้องกำหนดสัดส่วนการประเมิน ให้เป็นไปตามที่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษากำหนด

3. เลือกวิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) และเนื้อหาในแต่ละสาระการเรียนรู้หรือรายวิชา ในแต่ละระดับการศึกษา เช่น การสังเกต การทดสอบย่อย การทำโครงการ การนำเสนอ การร่วมอภิปราย การประเมินผลงานของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยตนเอง หรือการประเมินภาคปฏิบัติ เป็นต้น

(3) การวัดและประเมินผลปลายภาคเรียน

การประเมินผลปลายภาคเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ในภาพรวม ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติหรือคุณลักษณะ ประสบการณ์ และค่านึงถึงสมรรถนะผู้เรียน โดยเลือกวิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับผลการเรียนรู้

ที่คาดหวังในแต่ละสาระการเรียนรู้หรือวิชาในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

ในการจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล โดยจัดทำเป็นประกาศของสถานศึกษาก่อนนำไปใช้

2) การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่มีเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิถีชีวิตของผู้เรียน ทั้งที่เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้จัดทำขึ้น ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ วางแผนงาน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลและปรับปรุงการจัดกิจกรรมหรือโครงการ เช่น กิจกรรมพัฒนาสังคม จิตอาสา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและประเทศชาติ กิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ผู้เรียนทุกคนต้องปฏิบัติ และผ่านการประเมินกิจกรรมตามความต้องการและตามความสนใจรวมแล้วไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมงก่อนการจบหลักสูตรโดยผู้เรียนสามารถทำได้ตลอดเวลาที่ศึกษา

ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถจัดให้มีการเทียบโอนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

3) การประเมินคุณธรรม

การประเมินคุณธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสิ่งที่ต้องการปลูกฝังให้แก่ผู้เรียน โดยประเมินจากพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งด้านการพัฒนาตนเอง การพัฒนางาน การพัฒนาคุณภาพชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวิชาต่าง ๆ และกิจกรรมในลักษณะอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อสะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้เพื่อใช้ในการประเมินคุณธรรม

4) การประเมินการศึกษาระดับชาติ

สถานศึกษาอาจจัดให้ผู้เรียนเข้ารับการประเมินการศึกษาระดับชาติ หรืออย่างอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษาทราบถึงผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวม โดยประเมินให้ครอบคลุมความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณลักษณะของผู้เรียน ประสบการณ์ หรือสมรรถนะเพื่อสะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อเทียบกับสถานศึกษาอื่นในสังกัดเดียวกัน และนำมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการจัดการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อคุณภาพตามระดับต่อไป ทั้งนี้ การประเมินดังกล่าวไม่มีผลต่อการจบหลักสูตรของผู้เรียน

2.14.6 เกณฑ์การจบหลักสูตร

ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ในแต่ละระดับการศึกษา ต้องผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตร ดังนี้

- 1) ผ่านการตัดสินผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และ/หรือสมรรถนะในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก โดยมีจำนวนหน่วยกิตที่ครบถ้วนตามกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร ของระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2) ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง
- 3) ผ่านการประเมินคุณธรรม

2.14.7 เอกสารหลักฐานการศึกษา

- 1) เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ได้แก่
  - (1) ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้
  - (2) หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา (ประกาศนียบัตร)
  - (3) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา
- 2) เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำหรือพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดการศึกษาตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ตามที่เห็นสมควร เช่น แบบประเมินผลกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต แบบประเมินคุณธรรม เป็นต้น

ทั้งหมดดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้ตรงตามทิศทางในการพัฒนาผู้เรียน ชุมชน สังคม จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน

2.14.8 การบริหารหลักสูตร

สถานศึกษาที่นำหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ไปใช้ให้ดำเนินงาน ดังนี้

- 1) **การวางแผนการดำเนินงาน** เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และร่วมกันวางแผนการดำเนินงานโดยสำรวจกลุ่มเป้าหมาย ภาศิเครือข่ายที่จะร่วมจัดการศึกษา วางแผนเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ การบริหาร หลักสูตร เอกสาร สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- 2) **การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน** เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3) **การประชาสัมพันธ์** ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบข่าวสาร ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อและช่องทางสื่อที่หลากหลาย
- 4) **การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย** ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน องค์กร สถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ โดยชี้แจงทำความเข้าใจกับภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5) การรับสมัครและขึ้นทะเบียนผู้เรียน สถานศึกษาและ/หรือภาคีเครือข่าย ดำเนินการรับสมัคร ขึ้นและลงทะเบียนผู้เรียน ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

6) การแนะแนวการเรียน จัดให้ผู้เรียนได้รับการแนะแนวเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

7) การเทียบโอน จัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียน หรือเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

8) การสะสมหน่วยการเรียน จัดให้มีการสะสมหน่วยการเรียน ในลักษณะระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) เพื่อใช้ในการเทียบโอนความรู้ ความสามารถ หรือสมรรถนะที่ได้จากการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ และประสบการณ์ จากบุคคล เก็บสะสมไว้เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณวุฒิการศึกษา ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

9) การวางแผนการเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเรียนให้สอดคล้องกับศักยภาพ ความต้องการ ความจำเป็นในการศึกษา และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ติดตาม และประเมินผู้เรียน

10) การลงทะเบียนเรียน จัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนตามแผนการเรียนรายบุคคลหรือกลุ่ม โดยให้ลงทะเบียนเป็นรายวิชา

11) การจัดการเรียนรู้ ดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียนที่กำหนดไว้

12) การวัดและประเมินผลการเรียน ให้สถานศึกษาจัดทำระเบียบหรือแนวปฏิบัติในการวัด และประเมินผลร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผล ตามหลักเกณฑ์หรือแนวทาง ที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

13) การจัดระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครู ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกัน พัฒนาการเรียนรู้ การสอน และการพัฒนาวิชาชีพ การแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การสัมมนา การถอดบทเรียนจากการดำเนินงานที่ดีเพื่อเผยแพร่ เป็นต้น

14) การจบหลักสูตร ดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ตัวอย่าง

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

ระดับ.....

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต.....

บริบทพื้นฐาน

.....
.....

ปรัชญา

.....
.....

วิสัยทัศน์

.....
.....

พันธกิจ

.....
.....

หลักการของหลักสูตร

.....
.....

จุดหมายของหลักสูตร

.....
.....

สมรรถนะรายวิชา (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง)

.....
.....

กลุ่มเป้าหมาย

.....
.....

กรอบการส่งเสริมการเรียนรู้

1. ระดับการศึกษา

2. สมรรถนะหลัก

3. สารการเรียนรู้

4. หน่วยสมรรถนะและสมรรถนะรายวิชา

5. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

6. เวลาเรียน

7. หน่วยกิต

โครงสร้างของหลักสูตร

การจัดหลักสูตร

สาระและสมรรถนะในสาระการเรียนรู้

วิธีการจัดการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

.....
.....
การเทียบโอน

.....
.....
การวัดและประเมินผล

.....
.....
เกณฑ์การจบหลักสูตร

.....
.....
เอกสารหลักฐานการศึกษา

.....
.....
การบริหารหลักสูตร

หมายเหตุ

1. ให้สถานศึกษานำสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) คำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาของรายวิชาบังคับมาบรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา ให้ครบทั้ง 8 สาระ มีดังต่อไปนี้ 1) สาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) 3) สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 4) สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ 5) สาระการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล 6) สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ 7) สาระการเรียนรู้สุขภาวะและศิลปะ 8) สาระการเรียนรู้สังคม ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

2. ให้สถานศึกษานำสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) คำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาของรายวิชาเลือกมาบรรจุให้ครบถ้วนตามที่สถานศึกษากำหนด

ตัวอย่าง
สาระการเรียนรู้
วิชาภาษาไทย

ตัวอย่าง

คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา พท110001 จำนวน 3 หน่วยกิต
ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

การฟัง การดู

1. เห็นความสำคัญของการฟังและดู
2. สามารถจับใจความ และสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู
3. มีมารยาทในการฟัง และดู

การพูด

1. เห็นความสำคัญ และลักษณะการพูดที่ดี
2. สามารถพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
3. มีมารยาทในการพูด

การอ่าน

1. เห็นความสำคัญของการอ่าน ทั้งการอ่านในใจและการอ่านออกเสียง
2. สามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง อ่านได้เร็ว
3. อธิบายความหมายของถ้อยคำ ข้อความ เนื้อเรื่องที่อ่าน
4. มีมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

การเขียน

1. เห็นความสำคัญของการเขียนและประโยชน์ของการคัดลายมือ
2. สามารถเขียนคำ คำคล้องจอง ประโยค และเขียนบันทึกเรื่องราว สื่อสาร เหตุการณ์ใน

ชีวิตประจำวัน

3. มีมารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน

หลักการใช้ภาษา

1. สามารถใช้เสียง รูปร่างอักษรไทย อักษรสามหมู่ สระ และการผันวรรณยุกต์ การประสมคำ พยางค์ เป็นคำอ่าน และเป็นประโยคได้ถูกต้อง
2. สามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง บอกประโยชน์และวิธีการใช้พจนานุกรม
3. เข้าใจลักษณะและความหมายของคำไทย คำภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

วรรณคดี วรรณกรรม

สามารถค้นคว้าเรื่องราว ประโยชน์และคุณค่าของนิทาน นิทานพื้นบ้าน วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น

ภาษาไทยกับการประกอบอาชีพ

ใช้ความรู้และทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อการประกอบอาชีพ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. การฟังและการดู

หลักการ ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย จับใจความ สรุปความสำคัญ และปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการฟังและดู

2. การพูด

ความสำคัญและลักษณะการพูดที่ดี และมารยาทในการพูด

3. การอ่าน

หลักการ ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย การอ่านออกเสียง และอ่านในใจ บทสนทนา บทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง มารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน

4. การเขียน

หลักการ ความสำคัญของการเขียนและประโยชน์ของการคัดลายมือ สามารถเขียน คำ คำคล้องจอง ประโยค การเขียนบันทึกเรื่องราว การเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวันด้วยวิธีการเขียนประเภทต่าง ๆ และการกรอกแบบรายการต่าง ๆ ตลอดจนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียน และมีนิสัยรักการเขียน

5. หลักการใช้ภาษา

การใช้เสียงและรูปอักษรไทย อักษรสามหมู่ ผสมเป็นคำอ่าน การผันวรรณยุกต์ ความหมายของคำ พยางค์ และหน้าที่ของคำ กลุ่มคำและประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้พจนานุกรม และความหมายของสำนวน คำพังเพย คำสุภาษิต คำราชาศัพท์ คำสุภาพ ภาษาถิ่น ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

6. วรรณคดีและวรรณกรรม

ความเป็นมา ประโยชน์ และคุณค่าของนิทาน นิทานพื้นบ้าน วรรณคดี วรรณกรรมในท้องถิ่น

7. ภาษาไทยกับการประกอบอาชีพ

ใช้ความรู้ ทักษะ การฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อการประกอบอาชีพ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแบบเรียน สื่อการเรียนรู้ สื่อออนไลน์ แหล่งการเรียนรู้ และอื่น ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด

2. พบกลุ่มและหรือทำกิจกรรมที่ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน โดยการมาพบกลุ่ม และเข้าเรียนออนไลน์ เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มตามประสบการณ์ที่มี

3. ปฏิบัติกิจกรรม เช่น ใบงาน การทำรายงาน ฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

การวัดและประเมินผล

- การสังเกตพฤติกรรม
- การมีส่วนร่วม
- การประเมินชิ้นงาน/ผลงาน
- การทดสอบ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา
รหัสวิชา พท110001 จำนวน 3 หน่วยกิต
ระดับประถมศึกษา

สมรรถนะรายวิชา

1. อธิบายความสำคัญ หลักการและจุดมุ่งหมายของการฟังและดู
2. จับใจความสำคัญ และสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู
3. ฝึกปฏิบัติการฟังและดูในสถานการณ์ต่าง ๆ
4. อธิบายหลักการความสำคัญ และลักษณะการพูดที่ดี
5. พูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ หรือใช้ท่าทางสัญลักษณ์ในการสื่อสารหรือเจรจา ให้เข้าใจตรงกัน
6. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ
7. อธิบายความสำคัญของหลักการ และจุดมุ่งหมายของการอ่านในใจและการอ่านออกเสียง
8. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ บทสนทนา เรื่องสั้น บทร้อยกรอง และบทร้องเล่น บทกล่อมเด็ก
9. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน
11. อธิบายหลักการเขียน และเห็นความสำคัญของการเขียนและการคัดลายมือ
12. เขียนอักษรไทย สะกดคำ คำคล้องจอง และประโยค
13. เขียนสื่อสารในชีวิตประจำวัน จดบันทึก โดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน
14. เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย ได้ตามรูปแบบ
15. เขียนรายงาน การค้นคว้า สามารถอ้างอิงแหล่งความรู้
16. กรอกแบบรายการต่าง ๆ
17. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนมีนิสัยรักการเขียน และมีการจดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ
18. อธิบายการใช้เสียง และรูปอักษรไทย อักษรสามหมู่ สระ และการผันวรรณยุกต์ได้
19. อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคำ พยางค์และหน้าที่ของคำ กลุ่มคำและประโยค
20. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและอักษรย่อได้ถูกต้อง
21. บอกประโยชน์และวิธีการใช้พจนานุกรม
22. บอกลักษณะคำไทย คำภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศที่มีใช้ในภาษาไทย
23. บอกความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต คำราชาศัพท์ คำสุภาพ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสม
24. บอกความเป็นมา ประโยชน์ และคุณค่าของนิทาน นิทานพื้นบ้าน วรรณคดีและวรรณกรรมท้องถิ่น
25. ใช้ทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อการประกอบอาชีพ

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	การฟัง การดู	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายหลักการ และ จุดมุ่งหมายของการฟัง และการดู อธิบายหลักการจับใจความสำคัญและสรุปความจากเรื่องต่าง ๆ ที่ฟังและดู ฝึกปฏิบัติการฟังและดูในสถานการณ์ต่าง ๆ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทที่ดีในการฟังและดู 	<p>ความรู้ที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <p>เรื่องที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 หลักการฟังและดู 1.2 จุดมุ่งหมายของการฟังและดู <p>เรื่องที่ 2</p> <p>หลักการจับใจความสำคัญและสรุปความจากเรื่องต่าง ๆ ที่ฟังและดู</p> <p>เรื่องที่ 3</p> <p>การมีมารยาทในการฟังและดู</p> <p>ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการฟัง และดูที่ดีในหลากหลายสถานการณ์ 2. ทักษะการจับประเด็น การจับใจความ และสรุปเรื่องที่ฟัง 3. ทักษะการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการฟังที่ดี <p>เจตคติที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การมีมารยาทที่ดี 2. การแสดงความสนใจผ่านการตั้งคำถาม 3. การยอมรับความคิดเห็น 4. การรู้จักควบคุมอารมณ์ 	10
2	การพูด	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายหลักการความสำคัญ และลักษณะการพูดที่ดีได้ตามรูปแบบ พูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ หรือใช้ท่าทางสัญลักษณ์ในการสื่อสารหรือเจรจาให้เข้าใจตรงกัน ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ 	<p>ความรู้ที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <p>เรื่องที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสำคัญของการพูด 2. ลักษณะการพูดที่ดี <p>เรื่องที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 หลักการพูดแสดงความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ 2.2 การใช้ท่าทางสัญลักษณ์ในการสื่อสารหรือเจรจา <p>เรื่องที่ 3</p>	10

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
			<p>การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการพูด ในสถานการณ์ต่าง ๆ</p> <p>ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการพูดที่ดี 2. ทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม 3. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการพูดที่ดี ในสถานการณ์ต่าง ๆ <p>เจตคติที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้วาจาสุภาพ ยิ้มแย้ม แจ่มใส 2. การอ่อนน้อมถ่อมตน 3. การควบคุมอารมณ์ 4. การมีมารยาทในการพูด 	
3	การอ่าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายหลักการ และ จุดมุ่งหมายของการอ่านในใจและการอ่านออกเสียง 2. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ บทสนทนา เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทร้องเล่น และบทกล่อมเด็ก 3. อธิบายความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน 4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน 	<p>ความรู้ที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <p>เรื่องที่ 1</p> <p>หลักการและจุดมุ่งหมายของการอ่านในใจ และการอ่านออกเสียง</p> <p>เรื่องที่ 2</p> <p>หลักการอ่านออกเสียง คำ ข้อความ บทสนทนา เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทร้องเล่น และบทกล่อมเด็ก</p> <p>เรื่องที่ 3</p> <p>การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน</p> <p>ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบอกความสำคัญหลักการและจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเสียง อ่านในใจ อ่านจับใจความสำคัญได้ 2. การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของถ้อยคำข้อความและจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่กำหนดได้ เช่น บทความ ข่าวนิทาน เป็นต้น ได้ถูกต้องและรวดเร็ว 	25

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
			<p>3. การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่านได้</p> <p>เจตคติที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> เห็นคุณค่าของการอ่านออกเสียงและอ่านในใจ เห็นความสำคัญของการอ่านออกเสียง เลือกอ่านสื่อต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เห็นคุณค่าและปฏิบัติตน เป็นผู้ที่มีมารยาทในการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน 	
4	การเขียน	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายหลักการเขียน และเห็นความสำคัญของการเขียน และการคัดลายมือ มีทักษะการเขียน <ol style="list-style-type: none"> เขียนอักษรไทย สะกดคำ คำคล้องจอง และประโยค เขียนสื่อสารในชีวิตประจำวันจดบันทึก โดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย ได้ตามรูปแบบ เขียนรายงาน การค้นคว้า สามารถอ้างอิงแหล่งความรู้ กรอกแบบรายการต่าง ๆ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนมีนิสัยรักการเขียน และมีการจดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ 	<p>ความรู้ที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <p>เรื่องที่ 1</p> <p>หลักการเขียนและความสำคัญของการเขียนและการคัดลายมือ</p> <p>เรื่องที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> การเขียนอักษรไทย สะกดคำ คำคล้องจองและประโยค การเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวัน การจดบันทึก โดยใช้คำที่ถูกต้องชัดเจน การเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย ตามรูปแบบ การเขียนรายงานการค้นคว้า การอ้างอิงแหล่งความรู้ การกรอกแบบรายการต่าง ๆ <p>เรื่องที่ 3</p> <p>การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน</p> <p>ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ทักษะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง ทักษะการเขียนคำคล้องจองและประโยค 	25

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
			3. ทักษะการจดบันทึกประจำวัน 4. ทักษะการเขียนเรียงความ ย่อความและจดหมายได้ตามรูปแบบจากเรื่องที่กำหนด 5. ทักษะการเขียนรายงานการค้นคว้าและการอ้างอิงแหล่งความรู้ 6. ทักษะการกรอกข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สัญญายืมเงิน ใบสมัครงาน เป็นต้น เจตคติที่จำเป็นของผู้เรียน 1. มีนิสัยรักการเขียนและการค้นคว้า การเขียนสื่อสาร 2. มีมารยาทในการเขียน 3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของอักษรไทย	
5	หลักการ ใช้ภาษา	1.1 อธิบายการใช้เสียง และรูปอักษรไทย อักษรสามหมู่ สระ และการผันวรรณยุกต์ได้ 1.2 อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคำ พยางค์ และหน้าที่ของคำ กลุ่มคำและประโยค 2.1 ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและอักษรย่อได้ถูกต้อง 2.2 บอกประโยชน์และวิธีการใช้พจนานุกรม 3.1 บอกลักษณะคำไทย คำภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศที่มีใช้ในภาษาไทย 3.2 บอกความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต	ความรู้ที่จำเป็นของผู้เรียน เรื่องที่ 1 1.1 หลักการใช้เสียงและรูปอักษรไทย อักษรสามหมู่ สระ และการผันวรรณยุกต์ 1.2 ความหมายของคำ พยางค์ และหน้าที่ของคำ กลุ่มคำและประโยค เรื่องที่ 2 2.1 หลักการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและอักษรย่อ 2.2 การใช้พจนานุกรมและประโยชน์ของพจนานุกรม เรื่องที่ 3 ลักษณะคำไทย ภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย เรื่องที่ 4 ลักษณะและความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต คำราชาศัพท์ คำสุภาพ	25

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		คำราชาศัพท์ คำสุภาพ และนำไปใช้ ได้ถูกต้อง เหมาะสม	<p>ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ทักษะการสะกดคำโดยนำเสียงและรูปอักษรไทยผสมเป็นคำอ่านและเขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย ทักษะการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและอักษรย่อได้ถูกต้อง ทักษะการใช้พจนานุกรม <p>เจตคติที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทย และใช้ได้อย่างถูกต้อง เห็นความสำคัญและใช้เครื่องหมายวรรคตอน อักษรย่อ ได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย มีความละเอียด รอบคอบในการใช้ภาษาไทย 	
6	วรรณคดี วรรณกรรม	บอกความเป็นมา ประโยชน์ และคุณค่าของนิทาน นิทานพื้นบ้าน วรรณคดีและวรรณกรรมท้องถิ่น	<p>ความรู้ที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <p>ความเป็นมา เรื่องราว ประโยชน์และคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน วรรณคดี และวรรณกรรมท้องถิ่น เช่น นิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า เด็กเลี้ยงแกะ นิทานพื้นบ้านเรื่องแก้วหน้าม้า พระรถเมรี เป็นต้น</p> <p>ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ทักษะการลำดับเรื่องราวลักษณะเด่นของตัวละครในนิทานพื้นบ้าน วรรณคดีและวรรณกรรมท้องถิ่น ทักษะการสรุปคติสอนใจ คำคมหรือข้อคิดได้สอดคล้องกับนิทานพื้นบ้าน วรรณคดี และวรรณกรรมท้องถิ่น <p>เจตคติที่จำเป็นของผู้เรียน</p> <p>เห็นคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม</p>	15

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
7	ภาษาไทย กับการ ประกอบ อาชีพ	ใช้ทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อการประกอบอาชีพ	ความรู้ที่จำเป็นของผู้เรียน การใช้ทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อการประกอบอาชีพ เช่น อาชีพค้าขาย อาชีพขายประกัน อาชีพนักพูด อาชีพประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน สามารถใช้ทักษะ การฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อการประกอบอาชีพได้ เจตคติที่จำเป็นของผู้เรียน เห็นประโยชน์ของการฟังและดู การพูด การอ่าน การเขียน เพื่อการประกอบอาชีพ	10

หมายเหตุ

1. ให้สถานศึกษานำสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) คำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาของรายวิชาบังคับมาบรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษาให้ครบทั้ง 8 สาระ มีดังต่อไปนี้ 1) สาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) 3) สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 4) สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ 5) สาระการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล 6) สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ 7) สาระการเรียนรู้สุขภาวะและศิลปะ 8) สาระการเรียนรู้สังคม ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

2. ให้สถานศึกษานำสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) คำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาของรายวิชาเลือกมาบรรจุให้ครบถ้วนตามที่สถานศึกษากำหนด

ตัวอย่าง

แผนการลงทะเลเบียนเรียน

ตัวอย่าง แผนการลงทะเบียนเรียน ระดับประถมศึกษา

ที่	สาระการเรียนรู้	ภาคเรียนที่ 1 (12)			ภาคเรียนที่ 2 (13)			ภาคเรียนที่ 3 (12)			ภาคเรียนที่ 4 (12)		
		รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.
รายวิชาบังคับ													
1	ภาษาไทย	พท110001	ภาษาไทย	3									
2	คณิตศาสตร์	พค110001	คณิตศาสตร์	3									
3	ภาษาต่างประเทศ	พต110001			พต110001	ภาษาต่างประเทศ	3						
4	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์และ หน้าที่พลเมือง	สค110001			สค110001	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์และ หน้าที่พลเมือง	4						
5	วิทยาศาสตร์	พว110001						พว110001	วิทยาศาสตร์	3			
6	สุขภาวะและศิลปะ	สศ110001						สศ110001	สุขภาวะและศิลปะ	3			
7	การงานอาชีพ	กอ110001									กอ110001	การงานอาชีพ	3
8	เทคโนโลยีดิจิทัล	ทค110001									ทค110001	เทคโนโลยีดิจิทัล	3
รายวิชาเลือก													
	วิชาเลือก		วิชาเลือก1	3		วิชาเลือก3	3		วิชาเลือก5	3		วิชาเลือก7	3
			วิชาเลือก2	3		วิชาเลือก4	3		วิชาเลือก6	3		วิชาเลือก8	3

หมายเหตุ - วิชาเลือกสถานศึกษาสามารถกำหนดหน่วยกิตได้ตามความเหมาะสมตามเนื้อหาสาระ ทั้งนี้กำหนดให้ 1 รายวิชา มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

แผนการลงทะเบียนเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ที่	สาระการเรียนรู้	ภาคเรียนที่ 1 (14)			ภาคเรียนที่ 2 (15)			ภาคเรียนที่ 3 (14)			ภาคเรียนที่ 4 (14)		
		รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.
รายวิชาบังคับ													
1	ภาษาไทย	พท210001	ภาษาไทย	4									
2	คณิตศาสตร์	พค210001	คณิตศาสตร์	4									
3	ภาษาต่างประเทศ	พต210001			พต210001	ภาษาต่างประเทศ	4						
4	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์และ หน้าที่พลเมือง	สค210001			สค210001	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์และ หน้าที่พลเมือง	5						
5	วิทยาศาสตร์	พว210001						พว210001	วิทยาศาสตร์	4			
6	สุขภาวะและศิลปะ	สศ210001						สศ210001	สุขภาวะและศิลปะ	4			
7	การงานอาชีพ	กอ210001									กอ210001	การงานอาชีพ	4
8	เทคโนโลยีดิจิทัล	ทค210001									ทค210001	เทคโนโลยีดิจิทัล	4
รายวิชาเลือก													
	วิชาเลือก		วิชาเลือก1	3		วิชาเลือก3	3		วิชาเลือก5	3		วิชาเลือก7	3
			วิชาเลือก2	3		วิชาเลือก4	3		วิชาเลือก6	3		วิชาเลือก8	3

หมายเหตุ - วิชาเลือกสถานศึกษาสามารถกำหนดหน่วยกิตได้ตามความเหมาะสมตามเนื้อหาสาระ ทั้งนี้กำหนดให้ 1 รายวิชา มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

แผนการลงทะเบียนเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ที่	สาระการเรียนรู้	ภาคเรียนที่ 1(19)			ภาคเรียนที่ 2 (20)			ภาคเรียนที่ 3 (19)			ภาคเรียนที่ 4 (19)		
		รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.	รหัส	รายวิชา	นก.
รายวิชาบังคับ													
1	ภาษาไทย	พท310001	ภาษาไทย	5									
2	คณิตศาสตร์	พค310001	คณิตศาสตร์	5									
3	ภาษาต่างประเทศ	พต310001			พต310001	ภาษาต่างประเทศ	5						
4	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์และ หน้าที่พลเมือง	สค310001			สค310001	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์และ หน้าที่พลเมือง	6						
5	วิทยาศาสตร์	พว310001						พว310001	วิทยาศาสตร์	5			
6	สุขภาวะและศิลปะ	สศ310001						สศ310001	สุขภาวะและศิลปะ	5			
7	การงานอาชีพ	กอ310001									กอ310001	การงานอาชีพ	5
8	เทคโนโลยีดิจิทัล	ทต310001									ทต310001	เทคโนโลยีดิจิทัล	5
รายวิชาเลือก													
	วิชาเลือก		วิชาเลือก1	3		วิชาเลือก4	3		วิชาเลือก7	3		วิชาเลือก10	3
			วิชาเลือก2	3		วิชาเลือก5	3		วิชาเลือก8	3		วิชาเลือก11	3
			วิชาเลือก3	3		วิชาเลือก6	3		วิชาเลือก9	3		วิชาเลือก12	3

หมายเหตุ - วิชาเลือกสถานศึกษาสามารถกำหนดหน่วยกิตได้ตามความเหมาะสมตามเนื้อหาสาระ ทั้งนี้กำหนดให้ 1 รายวิชา มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

บทที่ 3

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือก

จากโครงสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 กำหนดให้มีรายวิชาเลือกทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา 23 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 23 หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 35 หน่วยกิต และสถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรรายวิชาเลือกได้ทุกสาระการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามวิชาที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด หรือที่สถานศึกษาจัดทำจัดหา และพัฒนาขึ้น หรือจากหน่วยงานอื่น ๆ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ตามปรัชญา “คิดเป็น” และปรัชญาความเชื่ออื่นที่สถานศึกษาพิจารณาแล้ว สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือก ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก

3.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

การวิเคราะห์หลักสูตร เป็นการแยกแยะหลักสูตรให้เห็นองค์ประกอบย่อย โดยมุ่งหวังให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาและสมรรถนะรายวิชา ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของแต่ละรายวิชา รวมถึงการกำหนดสัดส่วนน้ำหนัก ความสำคัญของเนื้อหาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์การวิเคราะห์หลักสูตรลักษณะนี้จะออกมาในรูปของตารางที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและพฤติกรรมที่จะวัดเรียกว่า ตารางวิเคราะห์หลักสูตร หรือตารางกำหนดรายละเอียดของวิชา (Table of Specifications)

3.1.2 วิเคราะห์บริบทสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม

วิเคราะห์บริบทสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อสร้างรายวิชาเลือกให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับบริบทชุมชน สังคม ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

1. การคิดแก้ปัญหาในชุมชน
2. การสื่อสารในโลกปัจจุบัน
3. การจัดการตนเอง การดูแลตนเอง สุขอนามัย (คุณภาพชีวิต)
4. หน้าที่และความเป็นพลเมืองไทย
5. ความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนรู้
6. ช่วงวัยของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ
7. การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม
8. การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม

9. การเปลี่ยนแปลงด้านสื่อ เทคโนโลยี

10. ความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ

เมื่อวิเคราะห์บริบทสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อสร้างรายวิชาเลือกให้สอดคล้องกับบริบทสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม โดยหัวข้อและเนื้อหาของรายวิชาเลือกต้องไม่ซ้ำกับหัวข้อและเนื้อหาในรายวิชาบังคับ โดยใช้ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก

ระดับ .....

รายวิชาบังคับ..... สาระการเรียนรู้.....		บริบทสภาพปัญหา ความต้องการ ของผู้เรียน ชุมชน และสังคม	สรุปความสอดคล้องนำไปสู่ รายวิชาเลือก/สาระการเรียนรู้
สมรรถนะรายวิชา	เนื้อหา		
			ชื่อรายวิชาเลือก..... สาระการเรียนรู้.....

3.2 การออกแบบรายวิชาเลือกและการจัดทำเอกสารหลักสูตรรายวิชาเลือก

เมื่อวิเคราะห์หลักสูตรและวิเคราะห์บริบทสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดชื่อรายวิชาเลือกเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาเลือก โดยการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) การพัฒนาเนื้อหาและกำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย และจำนวนชั่วโมง ดังนี้

3.2.1 การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) เป็นการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือก เนื่องจากเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดเนื้อหาหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรต้องให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนสังคมอย่างแท้จริง การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) โดยใช้ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือก

**ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้)
เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือก
ระดับ.....**

สมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) สาระการเรียนรู้.....	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) รายวิชาเลือก..... สาระการเรียนรู้.....

3.2.2 การพัฒนาเนื้อหา การกำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย และจำนวนชั่วโมง

การพัฒนาเนื้อหาเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือก เพราะสาระเนื้อหาหลักสูตรเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การออกแบบเนื้อหาหลักสูตรจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญและมีบทบาทในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับผู้เรียน โดยการพัฒนาสาระเนื้อหารายวิชา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญดังนี้

- 1) มีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)
- 2) เป็นสาระเนื้อหาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและท้าทาย ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์
- 3) มีความสอดคล้องกับบริบทและความพร้อม ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน
- 4) เป็นสาระเนื้อหาที่มีมาตรฐาน สามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ ทำให้การเรียนรู้พัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นขั้นตอน
- 5) เป็นสาระเนื้อหาที่ไม่ซ้ำกับสาระเนื้อหารายวิชาบังคับ แต่ต้องสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาของรายวิชาบังคับ

การพัฒนาสาระเนื้อหาสำหรับหลักสูตรรายวิชาเลือก มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

(1) วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของรายวิชา โดยพิจารณาว่ารายวิชาดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไร

(2) ออกแบบโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาจัดสาระการเรียนรู้ และเนื้อหาให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) รวมทั้งข้อมูลการวิเคราะห์บริบท สภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม แล้วกำหนดโครงสร้างสาระเนื้อหาอย่างเป็นระบบ กำหนดลำดับการเรียนรู้จากเนื้อหาง่ายไปยาก หรือจากเนื้อหาพื้นฐานไปสู่เนื้อหาที่มีความซับซ้อน แบ่งเนื้อหาออกเป็นเนื้อหาย่อย และกำหนดระยะเวลาที่จะจัดการเรียนรู้ในแต่ละหัวเรื่องให้ชัดเจน

(3) คัดเลือกและพัฒนารายละเอียดเนื้อหาสาระในแต่ละเรื่องให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) แล้วจัดทำรายละเอียดเนื้อหาให้ชัดเจน ครอบคลุม และเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

เมื่อดำเนินการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือกที่พัฒนาขึ้นเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการดำเนินการพัฒนาเนื้อหา กำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย และจำนวนชั่วโมง ของรายวิชาเลือกที่พัฒนาขึ้น โดยการเลือกและจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือกที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเนื้อหาต้องไม่ซ้ำกับสาระเนื้อหาของรายวิชาบังคับ แต่ต้องสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาของรายวิชาบังคับ โดยใช้ตารางที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดสาระเนื้อหาของหลักสูตรรายวิชาเลือก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดสาระเนื้อหาของหลักสูตรรายวิชาเลือก

ระดับ .....

สาระการเรียนรู้..... ชื่อรายวิชาบังคับ		สาระการเรียนรู้..... รายวิชาเลือก.....	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา

หลังจากกำหนดสาระเนื้อหาของรายวิชาเลือกแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการกำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยของเนื้อหาแต่ละหัวเรื่องและกำหนดจำนวนชั่วโมงของรายวิชาเลือกที่พัฒนาขึ้น (ให้นำหัวเรื่องและเนื้อหาที่พัฒนาขึ้น มาใส่ไว้ในตาราง) โดยใช้ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยและกำหนดจำนวนชั่วโมงของรายวิชาเลือก

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยและกำหนดจำนวนชั่วโมงของรายวิชาเลือก

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)

3.2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์หลักสูตรรายวิชาเลือก เป็นขั้นตอนในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาเพื่อกำหนดขั้นตอนในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ได้รับการฝึกทักษะ และการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ที่กำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนี้

1) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบประสบการณ์ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาเลือกจะต้องสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชา สารเนื้อหา และธรรมชาติของแต่ละวิชา มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวางแผนกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

2) การกำหนดแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และการออกแบบสื่อการเรียนรู้และเลือกใช้เทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และเหมาะสมกับศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะ เพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่น เน้นการสำรวจอาชีพในชุมชน ประเทศ และโลกเพื่อวิเคราะห์สิ่งที่ต้องพัฒนานำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ต้องพัฒนาต่อเนื่องได้

3.2.4 การกำหนดการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการวัดและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อประเมินความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา

3.2.5 การกำหนดจำนวนหน่วยกิต

เป็นเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่บรรลุสมรรถนะรายวิชาว่าใช้เวลากี่ชั่วโมงและให้เทียบค่า 40 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต โดยในการออกแบบรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง กำหนดให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต (120 ชั่วโมง)

3.2.6 การจัดทำเอกสารหลักสูตรรายวิชาเลือก

เอกสารหลักสูตรรายวิชาเลือกประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ คำอธิบายรายวิชา และรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1) คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา หมายถึง ข้อมูลรายละเอียดของแต่ละรายวิชา ประกอบด้วย สารระการ เรียนรู้ จำนวนหน่วยกิต ระดับการศึกษา รหัสวิชา ชื่อรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางที่ครูใช้ในการวางแผน และออกแบบการเรียนรู้

1.1) หลักการจัดทำคำอธิบายรายวิชา

- เป็นรายวิชาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ (สมรรถนะเฉพาะ) สมรรถนะรายวิชานั้น ๆ มีเนื้อหาจบในตัวเอง และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ชุมชน สังคม

- เขียนให้กระชับระบุว่าต้องศึกษาเรื่องอะไร หรือต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เป็นไปตามสมรรถนะใด เมื่อเรียนจบรายวิชานี้แล้ว มีขั้นตอนการวัดและประเมินผลอย่างไรโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

- ในการพัฒนารายวิชาเลือกของหลักสูตรสถานศึกษา จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ ข้อมูลทางด้านความต้องการ ความจำเป็นของผู้เรียน ข้อมูลปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา และปรัชญาการศึกษา

- การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม จึงมีการจัดลำดับเนื้อหาว่า ประกอบด้วยสาระใดบ้าง และควรเขียนเนื้อหาให้เป็นไปตามลำดับจากง่ายไปยาก ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ในการเขียนคำอธิบายรายวิชาให้เขียนเป็นความเรียงที่กระชับ และเข้าใจง่าย

- การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินการใช้หลักสูตรว่า เมื่อนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ที่จบหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ และมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

1.2) การเขียนคำอธิบายรายวิชา

การเขียนคำอธิบายรายวิชาเป็นการนำข้อมูลจากการออกแบบหลักสูตรรายวิชาเลือก มาจัดทำเป็นเอกสารหลักสูตรรายวิชาเลือกโดยมีรายละเอียดการเขียนคำอธิบายรายวิชา ตามตัวอย่าง ดังนี้

ตัวอย่าง

คำอธิบายรายวิชา

สาระการเรียนรู้ ..... จำนวน ..... หน่วยกิต

ระดับ.....

รหัสวิชา..... รายวิชา.....

สมรรถนะรายวิชา (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง)

.....
.....

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

.....
.....

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

.....
.....

การวัดและประเมินผล

.....
.....

การเขียนรายละเอียดแต่ละหัวข้อของคำอธิบายรายวิชาจากรายวิชาเลือกที่พัฒนาขึ้นตามแบบฟอร์มข้างต้น มีดังนี้

1. สารการเรียนรู้

ระบุชื่อสารการเรียนรู้ตรงตามรายวิชาบังคับที่สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชาเลือก

2. จำนวนหน่วยกิต

ระบุจำนวนหน่วยกิต โดยคิดจากจำนวนชั่วโมงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 40 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3. ระดับการศึกษา

ระบุระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา หรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของรายวิชาเลือก

4. รหัสวิชา

ระบุรหัสวิชาให้ตรงตามที่ได้รับอนุมัติแล้ว

5. ชื่อรายวิชา

ระบุชื่อรายวิชาเลือก

6. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรรายวิชาเลือก

7. ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือก

ระบุหัวข้อเรื่องหลัก และหัวเรื่องรองที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรายวิชาเลือก

8. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ระบุกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในหลักสูตรรายวิชาเลือก

9. การวัดและประเมินผล

ระบุวิธีการวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรายวิชาเลือก

2) รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

เป็นการนำคำอธิบายรายวิชามาเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย รหัสวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับการศึกษา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) หัวเรื่อง ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย เนื้อหา และจำนวนชั่วโมง เพื่อให้ครุณาไปจัดแผนการเรียนรู้ หรือใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน หรือไปจัดทำสื่อ โดยมีรายละเอียดดังแบบฟอร์มรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

ตัวอย่าง

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ..... รายวิชา..... จำนวน ..... หน่วยกิต
ระดับ.....

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

.....
.....

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)

การเขียนแต่ละหัวข้อของรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาจากรายวิชาเลือกที่พัฒนาขึ้น ตามแบบฟอร์มข้างต้น มีดังนี้

1. รหัสวิชาชื่อรายวิชา

ระบุรหัสวิชาให้ตรงตามชื่อรายวิชาที่ได้รับอนุมัติแล้ว

2. จำนวนหน่วยกิต

ระบุจำนวนหน่วยกิต โดยคิดจากจำนวนชั่วโมงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 40 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3. ระดับการศึกษา

ระบุระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา หรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของรายวิชาเลือก

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรรายวิชาเลือก

5. หัวเรื่อง

ระบุหัวข้อเนื้อหาในส่วน “ศึกษาและฝึกทักษะ” จากเอกสารคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดหัวเรื่องหลักและหัวเรื่องรองให้สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรรายวิชาเลือก

6. ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย ระบุตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยที่จำแนกตามเนื้อหาวิชาในแต่ละหัวเรื่อง

7. เนื้อหา วิเคราะห์หัวเรื่องหลักและหัวเรื่องรอง แล้วระบุเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ให้ครอบคลุมสอดคล้องกับหัวเรื่องและตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยที่กำหนด

8. จำนวนชั่วโมง

ระบุจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูให้บรรลุตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยที่กำหนดในแต่ละหัวเรื่อง

3) การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเลือก

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรรายวิชาเลือกเพื่อหาความสอดคล้องเกี่ยวกับสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ของสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล สาระเนื้อหา ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย และจำนวนชั่วโมงเรียน ดังตัวอย่าง แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเลือก

ตัวอย่าง

แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเลือก

รายวิชา.....

สาระการเรียนรู้.....

สกร.ระดับอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

คำชี้แจง :

1. โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องหลังข้อความของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 3 ระดับดังนี้

- +1 หมายถึง แนใจว่าสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าสอดคล้อง
- 1 หมายถึง แนใจว่าไม่สอดคล้อง

2. ถ้าท่านลงความคิดเห็นในช่อง 0 หรือ -1 โปรดให้ข้อสังเกตหรือคำแนะนำในช่องหมายเหตุที่ตรงกับองค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้องของข้อนั้น ๆ เพื่อการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

3. ในกรณีที่ท่านต้องการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้สอบถามความคิดเห็นของท่าน โปรดเขียนข้อคิดเห็นลงในข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่แนบต่อท้ายต่อจากการประเมินความสอดคล้องเสร็จสิ้น

ข้อที่	องค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้อง	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	หลักสูตรรายวิชาเลือกกับสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ของสาระการเรียนรู้				
2	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือกกับสาระเนื้อหาของรายวิชาเลือก				
3	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือกกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของรายวิชาเลือก				
4	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือกกับการวัดผลและประเมินผลของรายวิชาเลือก				
5	สาระเนื้อหาของรายวิชาเลือกกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาบังคับ				
6	สาระเนื้อหาของรายวิชาเลือกกับหัวข้อของรายวิชาเลือก				
7	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยของรายวิชาเลือกกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือก				
8	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยของรายวิชาเลือกกับสาระเนื้อหาของรายวิชาเลือก				
9	จำนวนชั่วโมงกับเนื้อหาในแต่ละหัวเรื่องของรายวิชาเลือก				

ข้อเสนอแนะ

เพิ่มเติม .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

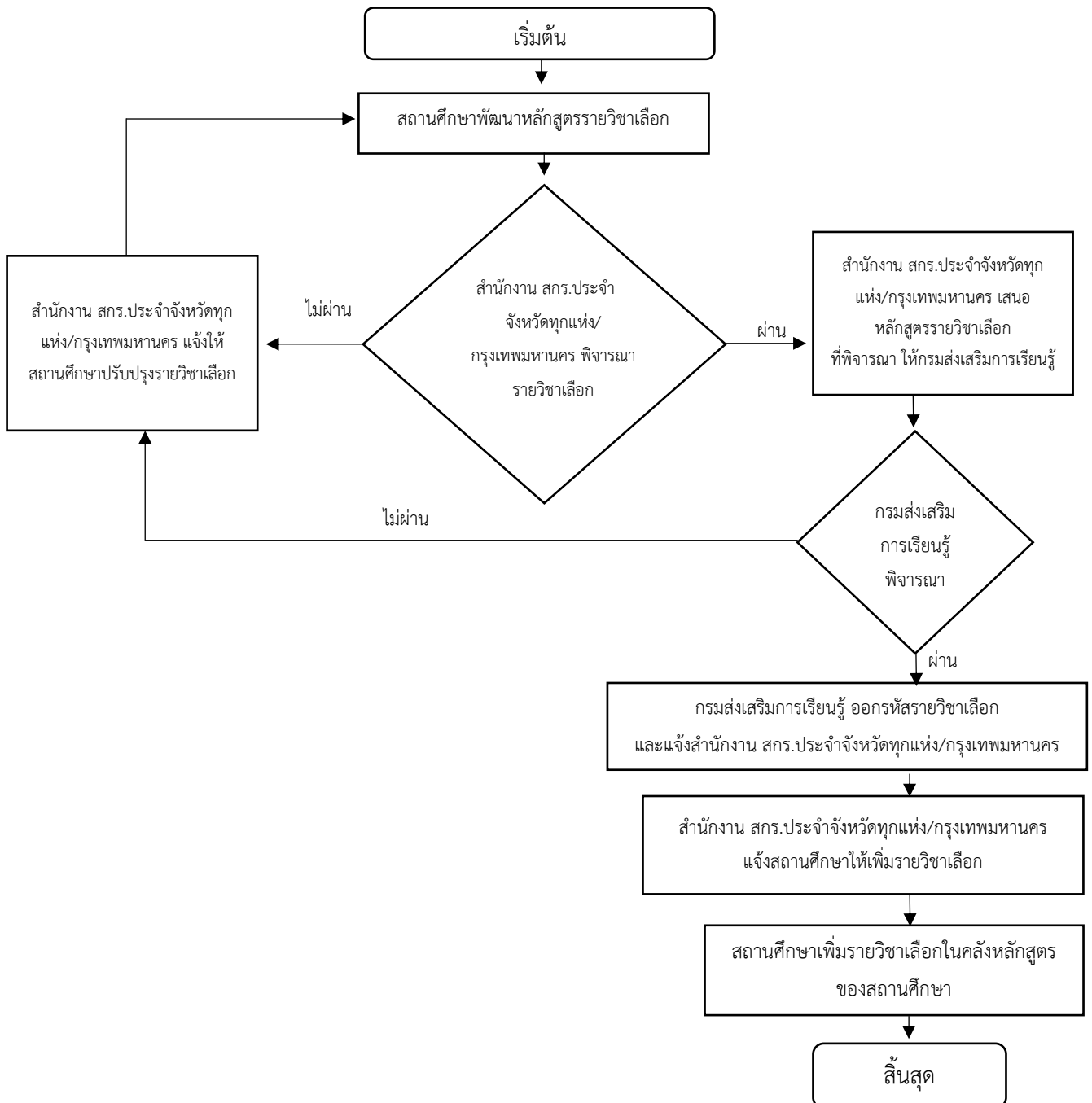
หมายเหตุ แบบฟอร์มนี้สามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมและความต้องการของสถานศึกษา

4) การอนุมัติการใช้หลักสูตรรายวิชาเลือก

เมื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเลือกแล้ว ให้เสนอหลักสูตรเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา และเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติใช้หลักสูตรรายวิชาเลือก

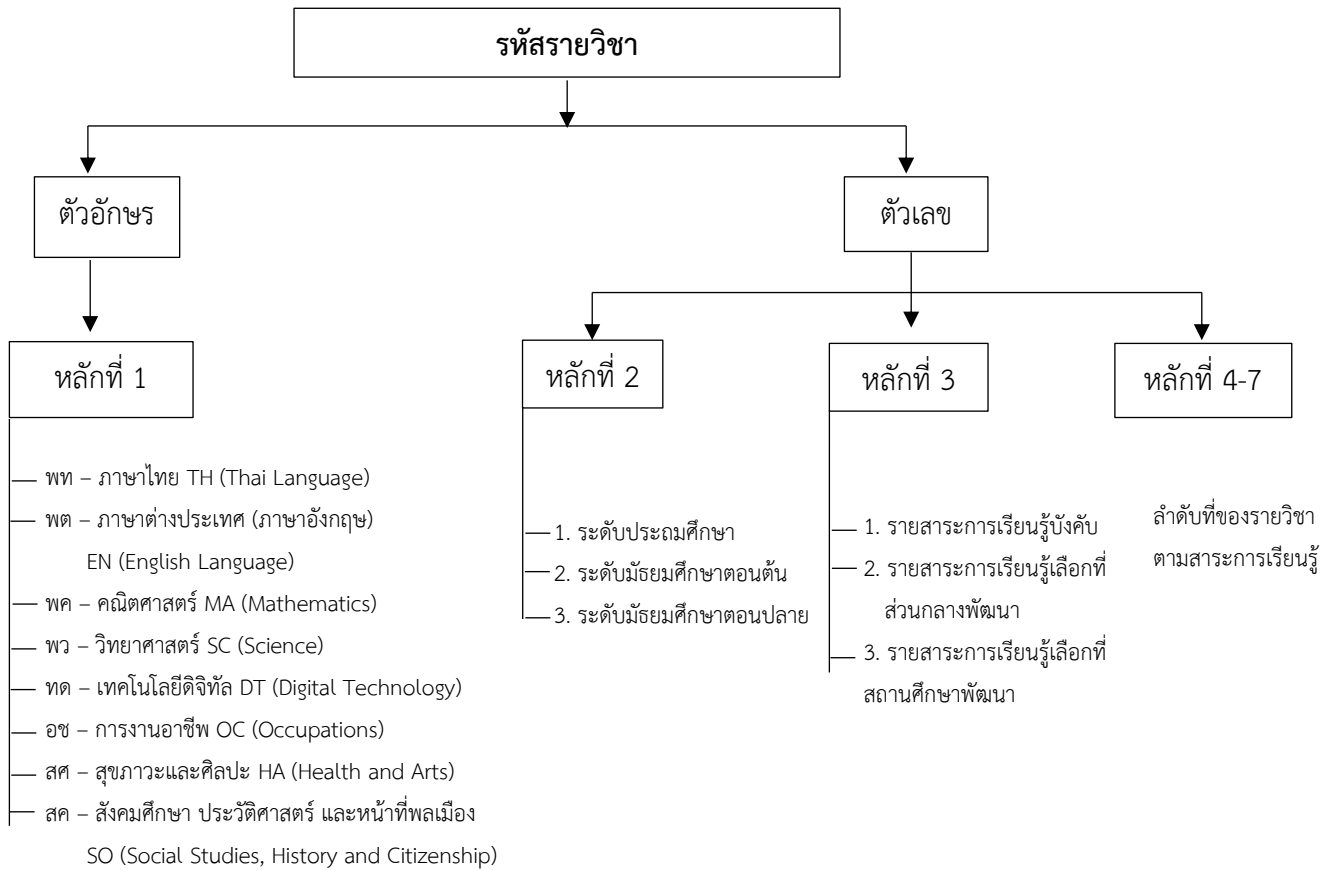
5) การกำหนดรหัสรายวิชาเลือก

ให้ดำเนินการตามแผนภาพขั้นตอนการขอรหัสรายวิชาเลือก ดังนี้

การกำหนดรหัสรายวิชาตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 ดังนี้

1. รหัสรายวิชาที่เป็นภาษาไทย กำหนดตัวอักษร 1 หลัก และตัวเลข 6 หลัก

หมายเหตุ : ในกรณีรายวิชาเลือกสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สถานศึกษาสามารถพัฒนารายวิชาสาระต่างประเทศอื่นได้ เช่น ภาษาเขมร : ข / ภาษาลาว : ล / ภาษาเมียนมาร์ : พ / ภาษามลายู : ม / ภาษาจีน : จ / ภาษาฝรั่งเศส : ฝ / ภาษาญี่ปุ่น : ญ / ภาษาสเปน : ป / ภาษาอาหรับ : อ / ภาษาเกาหลี : ก ฯลฯ

รหัสรายวิชากำหนด ดังนี้

รหัสรายวิชาที่เป็นภาษาไทย กำหนดตัวอักษร 1 หลัก และตัวเลข 6 หลัก

หลักที่ 1 เป็นตัวอักษร แทน 8 สาระการเรียนรู้ ดังผังข้างต้น

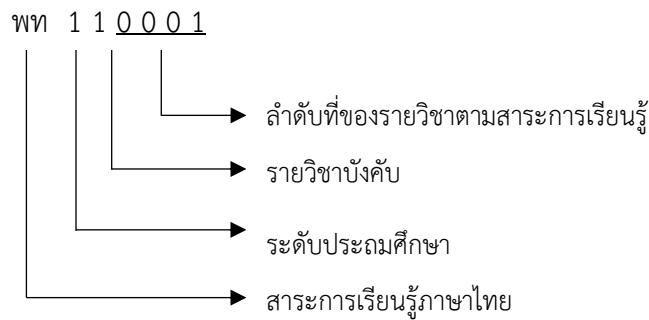
หลักที่ 2 หมายถึง ระดับการศึกษา ตัวเลข 1, 2 และ 3 แทนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ

หลักที่ 3 หมายถึง ประเภทของรายวิชา ตัวเลข 1 หมายถึง รายวิชาบังคับ และตัวเลข 2 หมายถึง รายวิชาเลือกที่ส่วนกลางพัฒนา สำหรับ เลข 3 หมายถึง รายวิชาเลือกที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้น

หลักที่ 4-7 หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชาตามสาระการเรียนรู้

ตัวอย่าง

รหัสรายวิชา “พท110001 ภาษาไทย” เป็นรายวิชาบังคับในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา

2. รหัสรายวิชาที่เป็นภาษาอังกฤษ กำหนดตัวอักษร 2 หลัก และตัวเลข 6 หลัก

หลักที่ 1-2 เป็นตัวอักษร แทน 8 สาระการเรียนรู้ ดั้งเดิมข้างต้น

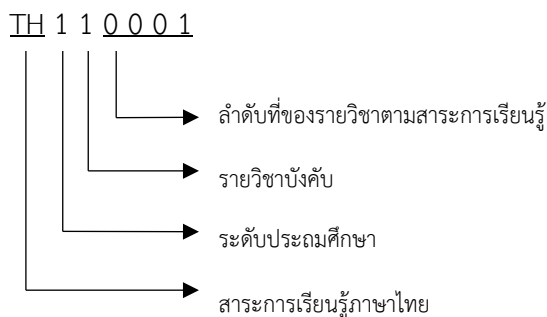
หลักที่ 3 หมายถึง ระดับการศึกษา ตัวเลข 1, 2 และ 3 แทนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ

หลักที่ 4 หมายถึง ประเภทของรายวิชา ตัวเลข 1 หมายถึง รายวิชาบังคับ และตัวเลข 2 หมายถึง รายวิชาเลือกที่ส่วนกลางพัฒนา สำหรับ เลข 3 หมายถึง รายวิชาเลือกที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้น

หลักที่ 5-8 หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชาตามสาระการเรียนรู้

ตัวอย่าง

รหัสรายวิชา “TH110001 Thai Language” เป็นรายวิชาบังคับในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา

6) การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือก

เมื่อสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือก และได้รับการอนุมัติให้ใช้หลักสูตรแล้ว ให้สถานศึกษานำหลักสูตรรายวิชาเลือกไปวางแผนการลงทะเบียนร่วมกับรายวิชาบังคับ โดยใช้ตารางที่ 5 การวางแผนการลงทะเบียนเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก ตามโครงสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 โดยในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรจะต้องมีการประเมินเพื่อพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้สามารถศึกษารายละเอียดการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินเพื่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเลือกในบทที่ 4 และบทที่ 5

หมายเหตุ

1. สถานศึกษาจะต้องวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 เพื่อกำหนดรายวิชาเลือกตามแผนการลงทะเบียนให้ครบตามที่สถานศึกษากำหนด
2. ตัวอย่างแบบฟอร์มต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมและความต้องการของสถานศึกษา

ตัวอย่าง

ตารางที่ 1 การวางแผนการลงทะเบียนเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก
ตามโครงสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

ระดับ การศึกษา	ภาคเรียนที่ 1			ภาคเรียนที่ 2			ภาคเรียนที่ 3			ภาคเรียนที่ 4				
	รหัสวิชา	สาระการเรียนรู้	นก.	รหัสวิชา	รายวิชา	นก.	รหัสวิชา	รายวิชา	นก.	รหัสวิชา	รายวิชา	นก.		
ประถมศึกษา	พท110001	ภาษาไทย	3	พค110001	คณิตศาสตร์	3	พว110001	วิทยาศาสตร์	3	พต110001	อังกฤษ	3		
	ทร110001	เทคโนโลยีและดิจิทัล	3	สศ110001	สุขภาวะและศิลปะ	3	สค110001	สังคม	4	กอ110001	การทำงานอาชีพ	3		
		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก....	3		
		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก....	3		
รวมหน่วยกิต			12				12				13			12
มัธยมศึกษา ตอนต้น	พท210001	ภาษาไทย	4	พค210001	คณิตศาสตร์	4	พว210001	วิทยาศาสตร์	4	พต210001	อังกฤษ	4		
	ทร210001	เทคโนโลยีและดิจิทัล	4	สศ210001	สุขภาวะและศิลปะ	4	สค210001	สังคม	5	กอ210001	การทำงานอาชีพ	4		
		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก...	3		
		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก...	3		
รวมหน่วยกิต			14				14				15			14
มัธยมศึกษา ตอนปลาย	พท310001	ภาษาไทย	5	พค310001	คณิตศาสตร์	5	พว310001	วิทยาศาสตร์	5	พต310001	อังกฤษ	5		
	ทร310001	เทคโนโลยีและดิจิทัล	5	สศ310001	สุขภาวะและศิลปะ	5	สค310001	สังคม	6	กอ310001	การทำงานอาชีพ	5		
		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก...	3		
		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก...	3		
		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก...	3		วิชาเลือก....	3		วิชาเลือก...	3		
รวมหน่วยกิต			19				19				20			19

ตัวอย่าง

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก

ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง		บริบทสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม	สรุปความสอดคล้องนำไปสู่ รายวิชาเลือก/ สาระการเรียนรู้
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	เนื้อหา		
<p>1. อธิบายหลักการ พัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม</p> <p>2. อธิบายความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของข้อมูลด้าน ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษา เพื่อการพัฒนาชุมชน</p> <p>3. ระบุวิธีการจัดเก็บ ข้อมูลชุมชนในแต่ละด้าน</p>	<p>1. การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม</p> <p>2. ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของข้อมูลชุมชน สังคม ในด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์ - ศาสนา <p>วัฒนธรรม ประเพณี</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่พลเมือง - ทรัพยากร <p>ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุข - การศึกษา <p>3. วิธีการจัดเก็บ วิเคราะห์ข้อมูลอย่างง่าย และเผยแพร่ข้อมูล</p>	<p>สภาพปัญหา</p> <p>สภาพชุมชนเมืองมีประชากรหนาแน่น ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย โรคติดต่อที่เกิดจากขยะมูลฝอย ประชาชนขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย</p> <p>ความต้องการของชุมชน</p> <p>ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอย และปรับพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของคนในชุมชน เห็นความสำคัญของการจัดการบริหารขยะมูลฝอยตามหลักการ 3R</p>	<p>ชื่อรายวิชาเลือก</p> <p>การบริหารจัดการขยะมูลฝอย</p> <p>สาระการเรียนรู้</p> <p>สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง</p>

<p>สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง</p> <p>รายวิชาบังคับ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง</p>		<p>บริบทสภาพปัญหา ความ ต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม</p>	<p>สรุปความสอดคล้องนำไปสู่ รายวิชาเลือก/ สาระการเรียนรู้</p>
<p>ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)</p>	<p>เนื้อหา</p>		
<p>4. วิเคราะห์ข้อมูล ชุมชนอย่างง่ายและ สามารถนำไปเผยแพร่ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>5. นำข้อมูลชุมชนไป ประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม</p> <p>6. บอกแนวทางการ วางแผนพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม โดยใช้ข้อมูล ชุมชน</p>	<p>4. การมีส่วนร่วมใน การวางแผนพัฒนา ตนเอง ครอบครัว ชุมชนสังคม</p> <p>5. การนำผลที่ได้จาก การวางแผนไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน</p>		

ตัวอย่าง

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้)
เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) ของรายวิชาเลือก
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

<p>สมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และ หน้าที่พลเมือง</p>	<p>ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) รายวิชาเลือกการบริหารจัดการขยะมูลฝอย สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง</p>
<p>1. มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ เกี่ยวกับสภาพ ภูมิศาสตร์กายภาพ และความสัมพันธ์ของสภาพ ภูมิศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของ ประชากร และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ทวีปเอเชีย ประวัติศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในทวีป เอเชีย เศรษฐศาสตร์ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ระบบเศรษฐกิจของประเทศในทวีปเอเชีย การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หลักการแนวคิดของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การพัฒนาการทาง การเมือง และอยู่ร่วมกันในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมของประเทศในทวีปเอเชีย วัฒนธรรมและ ประเพณี การดำเนินชีวิตตามระบอบการปกครอง รวมถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศในทวีปเอเชีย หลักการพัฒนาชุมชน สังคม</p> <p>2. นำความรู้ไปใช้เพื่อตัดสินใจแก้ปัญหาการอยู่ร่วมกับผู้อื่น</p> <p>3. สามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนและ สังคมที่แตกต่างหลากหลาย ตลอดทั้งเป็นผู้มีศีลธรรม และจริยธรรม</p> <p>4. เห็นคุณค่า ตัดสินใจสำนึกรับผิดชอบต่อการสืบทอด ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของไทยและประเทศ ในทวีปเอเชีย</p> <p>5. วิเคราะห์ข้อมูลนำมาออกแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อ การพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม</p>	<p>1. บอกความหมายของขยะมูลฝอยได้</p> <p>2. บอกประเภทของขยะมูลฝอยได้</p> <p>3. อธิบายความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยได้</p> <p>4. อธิบายและแยกภาชนะสำหรับใส่ขยะมูลฝอยแต่ ละประเภทได้</p> <p>5. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ มูลฝอยได้</p> <p>6. อธิบายวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R ได้</p> <p>7. บอกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยได้</p> <p>8. อธิบายวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยได้</p> <p>9. อธิบายผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอยได้</p> <p>10. มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวทางการป้องกัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตามมติ คณะรัฐมนตรี</p> <p>11. อธิบายความหมาย ประโยชน์ประโยชน์และ ปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้</p> <p>12. มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล</p> <p>13. มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางในการเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะ มูลฝอย และสิ่งปฏิกูลได้</p> <p>14. มีความรู้และบอกแนวทางการรณรงค์การลดและ คัดแยกขยะมูลฝอยจาก ครั้วเรือนได้</p> <p>15. มีความรู้บอกแนวทางการรณรงค์จัดของเสีย อันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชนได้</p>

ตัวอย่าง

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์สาระของหลักสูตรเพื่อกำหนดรายวิชาเลือก
ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อรายวิชาบังคับ รายวิชา สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง		รายวิชาเลือก การบริหารจัดการขยะ สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา
1. อธิบายหลักการพัฒนา ตนเอง ชุมชนและสังคม 2. อธิบายความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมสาธารณสุข การศึกษา เพื่อการพัฒนา ชุมชน	1. การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม 2. ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของข้อมูล ชุมชน สังคม ในด้าน - ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์ - ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี - หน้าที่พลเมือง - ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม - สาธารณสุข - การศึกษา 3. วิธีการจัดเก็บ วิเคราะห์ข้อมูลอย่าง ง่าย และเผยแพร่ข้อมูล 4. การมีส่วนร่วมใน การวางแผนพัฒนา ตนเอง ครอบครัว ชุมชนสังคม	1. บอกความหมายของ ขยะมูลฝอยได้ 2. บอกประเภทของขยะ มูลฝอยได้ 3. อธิบายความสำคัญ ของการคัดแยกขยะมูล ฝอยได้ 4. อธิบายและแยก ภาชนะสำหรับใส่ขยะมูล ฝอยแต่ละประเภทได้ 5. อธิบายแนวคิด เกี่ยวกับการบริหาร จัดการขยะมูลฝอยได้ 6. อธิบายวิธีการคัดแยก ขยะมูลฝอย ด้วย หลักการ 3R ได้ 7. บอกแหล่งกำเนิดขยะ มูลฝอยได้	เรื่อง ความหมายและ ประเภทของขยะมูลฝอย 1. ความหมายของขยะมูลฝอย 2. ประเภทของขยะมูลฝอย เรื่อง ความสำคัญของการ คัดแยกขยะมูลฝอยและ ภาชนะรองรับขยะมูลฝอย 1. ความสำคัญของการคัด แยกขยะมูลฝอย 2. ภาชนะรองรับขยะมูลฝอย เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอย 1. แนวคิดเกี่ยวกับการ บริหารจัดการขยะมูลฝอย 2. การคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R 3. แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย 4. การกำจัดขยะมูลฝอย 5. ผลกระทบจากปัญหาขยะ มูลฝอย

ชื่อรายวิชาบังคับ รายวิชา สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง		รายวิชาเลือก การบริหารจัดการขยะ สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา
6. บอกแนวทางการวางแผน พัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม โดยใช้ข้อมูล ชุมชน	5. การนำผลที่ได้จาก การวางแผนไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	8. อธิบายวิธีการกำจัด ขยะมูลฝอยได้ 9. อธิบายผลกระทบจาก ปัญหาขยะมูลฝอยได้ 10. บอกแนวทางการ ป้องกันปัญหา สิ่งแวดล้อมด้าน ขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูลตามมติ คณะรัฐมนตรี 11. อธิบายความหมาย ประโยชน์และปัญหา ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนได้ 12. ยกตัวอย่างการมี ส่วนร่วมของประชาชน ต่อการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล 13. นำเสนอแนวทางใน การเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพของประชาชน ในการจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลได้	6. แนวทางการป้องกัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมติ คณะรัฐมนตรี เรื่อง การมีส่วนร่วมของ ชุมชน 1. ความหมายของการมีส่วน ร่วมของประชาชน 2. ประโยชน์ของการมีส่วน ร่วมของประชาชน 3. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคของ การมีส่วนร่วม 4. กระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการกำจัด ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 5. แนวทางในการเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพของ ประชาชนในการจัดการ ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

ชื่อรายวิชาบังคับ รายวิชา สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง		รายวิชาเลือก การบริหารจัดการขยะ สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)	หัวเรื่อง/เนื้อหา
		14. บอกแนวทางการ รณรงค์การลดและคัด แยกขยะมูลฝอยจาก ครัวเรือนได้ 15. บอกแนวทางการ รณรงค์จัดของเสีย อันตรายอย่างถูกวิธีใน ชุมชนได้	เรื่อง การรณรงค์ การลด และคัดแยกขยะมูลฝอย 1. แนวทางการรณรงค์การ ลดและคัดแยกขยะมูลฝอย จาก ครัวเรือน 2. แนวทางการรณรงค์จัด ของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี ในชุมชน

ตัวอย่าง

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยและกำหนดจำนวนชั่วโมงของรายวิชาเลือก

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ความหมายและประเภทของขยะมูลฝอย	1. บอกความหมายของขยะมูลฝอยได้ 2. บอกประเภทของขยะมูลฝอยได้	1. ความหมายของขยะมูลฝอย 2. ประเภทของขยะมูลฝอย	5
2	ความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยและภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	1. อธิบายความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยได้ 2. อธิบายและแยกภาชนะสำหรับใส่ขยะมูลฝอยแต่ละประเภทได้	1. ความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอย 2. ภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	5
3	การจัดการขยะมูลฝอย	1. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ 2. อธิบายวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R ได้ 3. บอกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยได้ 4. อธิบายวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยได้ 5. อธิบายผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอยได้ 6. บอกแนวทางการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมติคณะรัฐมนตรี	1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 2. การคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R 3. แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย 4. การกำจัดขยะมูลฝอย 5. ผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอย 6. แนวทางการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมติคณะรัฐมนตรี	34
4	การมีส่วนร่วมของชุมชน	1. อธิบายความหมาย ประโยชน์ และปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ 2. ยกตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3. นำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลได้	1. ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน 2. ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน 3. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการมีส่วนร่วม 4. กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	39

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
			5. แนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล	
5	การรณรงค์ การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย	1. บอกแนวทางการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือนได้ 2. บอกแนวทางการรณรงค์จัดของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชนได้	1. แนวทางการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน 2. แนวทางการรณรงค์จัดของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชน	37

ตัวอย่าง
การเขียนคำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง จำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

รหัสวิชา ..... รายวิชา การบริหารจัดการขยะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

1. บอกความหมายของขยะมูลฝอยได้
2. บอกประเภทของขยะมูลฝอยได้
3. อธิบายความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยได้
4. อธิบายและแยกภาชนะสำหรับใส่ขยะมูลฝอยแต่ละประเภทได้
5. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้
6. อธิบายวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R ได้
7. บอกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยได้
8. อธิบายวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยได้
9. อธิบายผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอยได้
10. บอกแนวทางการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมติคณะรัฐมนตรี
11. อธิบายความหมาย ประโยชน์และปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้
12. ยกตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
13. นำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลได้
14. บอกแนวทางการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือนได้
15. บอกแนวทางการรณรงค์จัดของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชนได้

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ความหมายและประเภทของขยะมูลฝอย
ความหมายของขยะมูลฝอย และประเภทของขยะมูลฝอย
2. ความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยและภาชนะรองรับขยะมูลฝอย
ความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอย และภาชนะรองรับขยะมูลฝอย

3. การจัดการขยะมูลฝอย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอย ผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอย และแนวทางการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมติคณะรัฐมนตรี

4. การมีส่วนร่วมของชุมชน

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการมีส่วนร่วม กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5. การรณรงค์ การลด และคัดแยกขยะมูลฝอย

แนวทางการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน และแนวทางการรณรงค์จัดของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแบบเรียน สื่อการเรียนรู้ สื่อออนไลน์ แหล่งการเรียนรู้ และอื่น ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด
2. พบกลุ่มและหรือทำกิจกรรมที่ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน โดยการมาพบกลุ่ม และเข้าเรียนออนไลน์ เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มตามประสบการณ์ที่มี
3. ปฏิบัติกิจกรรม เช่น ใบงาน การทำรายงาน ฝึกปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

1. การมีส่วนร่วม
2. การประเมินชิ้นงาน/ผลงาน
3. การทดสอบ

ตัวอย่าง

การเขียนรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ..... รายวิชา การบริหารจัดการขยะ จำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

1. บอกความหมายของขยะมูลฝอยได้
2. บอกประเภทของขยะมูลฝอยได้
3. อธิบายความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยได้
4. อธิบายและแยกภาชนะสำหรับใส่ขยะมูลฝอยแต่ละประเภทได้
5. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้
6. อธิบายวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R ได้
7. บอกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยได้
8. อธิบายวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยได้
9. อธิบายผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอยได้
10. บอกแนวทางการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมติคณะรัฐมนตรี
11. อธิบายความหมาย ประโยชน์และปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้
12. ยกตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
13. นำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลได้
14. บอกแนวทางการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือนได้
15. บอกแนวทางการรณรงค์จัดของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชนได้

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ความหมายและประเภทของขยะมูลฝอย	1. บอกความหมายของขยะมูลฝอยได้ 2. บอกประเภทของขยะมูลฝอยได้	1. ความหมายของขยะมูลฝอย 2. ประเภทของขยะมูลฝอย	5
2	ความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยและภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	1. อธิบายความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยได้ 2. อธิบายและแยกภาชนะสำหรับใส่ขยะมูลฝอยแต่ละประเภทได้	1. ความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอย 2. ภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	5

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
3	การจัดการขยะมูลฝอย	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ อธิบายวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยด้วยหลักการ 3R ได้ บอกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยได้ อธิบายวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยได้ อธิบายผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอยได้ บอกแนวทางการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามกฎหมายคุ้มครองสิ่งแวดล้อม 	<ol style="list-style-type: none"> แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอย ผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอย แนวทางการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามกฎหมายคุ้มครองสิ่งแวดล้อม 	34
4	การมีส่วนร่วมของชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายความหมาย ประโยชน์และปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ ยกตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล นำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลได้ 	<ol style="list-style-type: none"> ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการมีส่วนร่วม กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล แนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล 	39
5	การรณรงค์ การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย	<ol style="list-style-type: none"> บอกแนวทางการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือนได้ บอกแนวทางการรณรงค์จัดของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชนได้ 	<ol style="list-style-type: none"> แนวทางการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน แนวทางการรณรงค์จัดของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีในชุมชน 	37

4.1.3. การวางแผนการจัดการเรียนรู้

การวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบ หรือการวางแผน หรือการกำหนด ปฏิทินการเรียนรู้และกระบวนการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะเฉพาะ) หรือตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยของรายวิชาที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ครูและผู้เรียนควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ ครูต้องจัดทำ “แผนการจัดการเรียนรู้” ซึ่งเป็น กระบวนการที่ครูเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงหลักสูตรกับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ ตามองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ เลือกรูปแบบกระบวนการที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาตามสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) และตาม ศักยภาพของแต่ละบุคคล รวมทั้งผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการ เรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้จึงเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จ ที่ครูคาดหวังไว้ โดยมีองค์ประกอบและรายละเอียดที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

ส่วนหัวของแผน

ศก. ระดับต่ำบล.....กลุ่ม.....ภาคเรียนที่.....

สาระการเรียนรู้.....เรื่อง.....จำนวน.....ชั่วโมง

สัปดาห์ที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายการสำคัญที่
ต้องระบุไว้ในแผน

หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด/ สมรรถนะย่อย	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	สื่อและแหล่ง เรียนรู้	การวัดและ ประเมินผล

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ส่วนหัวของแผน ได้แก่

ศก.ระดับตำบล/แขวง.....กลุ่ม.....ภาคเรียนที่.....
สาระการเรียนรู้.....เรื่อง.....จำนวน.....ชั่วโมง
สัปดาห์ที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

2. รายการสำคัญที่ต้องระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ หัวเรื่อง ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย
เนื้อหา การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ดังนี้

2.1 หัวเรื่อง คือ ชื่อหัวเรื่องที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย คือ คุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหัวเรื่องที่จัดการ
เรียนรู้ โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะหยิบยกมาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและคาดว่าจะเกิด
กับผู้เรียน ซึ่งการที่ลักษณะของผู้เรียนเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) และตัวชี้วัด/
สมรรถนะย่อยนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 เนื้อหา คือ เนื้อเรื่อง หรือองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการของผู้เรียนที่จะต้องเรียนรู้
ในรายวิชานั้น ๆ

2.4 การจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิด
การเรียนรู้โดยใช้วิธีที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการทำงานเป็นทีม ใช้เทคนิคการชวนคิด ชวนคุย
เพื่อดึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 สื่อและแหล่งเรียนรู้ คือ เครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ตามที่กำหนดในกิจกรรม
การเรียนรู้

2.6 การวัดและประเมินผล การประเมินผลผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะ
รายวิชา) ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย ซึ่งควรระบุเครื่องมือวัดผลและเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งสามารถศึกษาได้จาก
คู่มือการดำเนินงานตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567

4.1.4 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร เป็นการสื่อสารสาระสำคัญขององค์ประกอบหลักสูตรจากสถานศึกษา
ไปสู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ เช่น จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา ระยะเวลา
ในการศึกษาแต่ละระดับการศึกษา กลุ่มเป้าหมาย (คุณสมบัติของผู้เรียน) เกณฑ์การจบหลักสูตร เป็นต้น
เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการได้รับข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาในหลักสูตร ซึ่งการประชาสัมพันธ์
หลักสูตรสู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการสามารถทำได้หลายวิธีการ เช่น การติดป้ายประกาศ การประกาศผ่านสื่อ
สิ่งพิมพ์ การสื่อสารบนโลกออนไลน์ เป็นต้น

4.1.5 การเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรย่อมมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหาร
สถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู และผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาคารสถานที่ และ
งบประมาณค่าใช้จ่าย ฯลฯ ซึ่งบุคคลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะต้องปรับตัว แก้ไขวิธีการทำงานและปฏิบัติการ

อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้การใช้หลักสูตรบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้บุคคลเหล่านั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่ากำลังจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้นกับตนเอง

ดังนั้น ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ จึงต้องมีการเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยอาจใช้การอบรม การสัมมนา หรือการประชุมชี้แจงสร้างการรับรู้ให้แก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ซึ่งต้องคำนึง และกระทำอย่างรอบคอบ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นเตรียมการ สรรวจข้อมูลเบื้องต้นที่นำมาใช้ในการวางแผน และวิธีการฝึกอบรมบุคลากร

การเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องอาจแตกต่างกันไปตามกลุ่มเป้าหมายของการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร ใช้การสัมมนาหรือการประชุมชี้แจงสร้างการรับรู้ที่มุ่งเน้นเกี่ยวกับนโยบาย เจตนารมณ์ของหลักสูตร สาระสำคัญของหลักสูตรและแนวทางการปฏิบัติ การจัดงบประมาณและบริการ สนับสนุนการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2. กลุ่มครู ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการอบรม เนื่องจากการที่จะสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรจนสามารถนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องลงมือฝึก ปฏิบัติจริง ครูจึงจะเห็นภาพรวมและเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการฝึกอบรมจะใช้ทรัพยากรต่าง ๆ การเตรียมวัสดุสำหรับการฝึกอบรม จึงต้องมีการวางแผนอย่างดีเพื่อไม่ให้ครูเกิดความสับสนและไม่แน่ใจ นอกจากนี้ ครูควรให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ทราบผลของการฝึกอบรม ปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร

4.2 ขั้นตอนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ควรดำเนินการดังนี้

4.2.1 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้ครูได้จัดการเรียนรู้ตามความถนัดและความเหมาะสม และบริหารหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำ หลักสูตรไปใช้เพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

1) การจัดสรรงบประมาณ การบริหารงานงบประมาณ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ของครูให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่กำหนด

2) การใช้อาคารสถานที่ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

3) การอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร สถานศึกษาอาจจัดให้มีการพัฒนา อบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

4) การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการจัดการเรียนรู้เพียงพอ ครบถ้วน และทั่วถึง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครู ซึ่งบางรายการครูสามารถจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการจัดการเรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.2 การดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานโดยครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามที่ได้ออกแบบแผนจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ได้แก่

1) การจัดทำปฏิทินการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละภาคเรียน และเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาได้วางแผนการนิเทศการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

2) การดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามสมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3) การวัดและประเมินผล เป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ เพราะการวัดและประเมินผล จะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)

บทที่ 5

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด สถานศึกษาควรมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาอย่างน้อย ทุก 4 ปี หรือตามความเหมาะสมที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ได้ตรงความต้องการของผู้เรียน ผู้รับบริการ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาการและเทคโนโลยี จึงกำหนดให้มีการประเมิน 2 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินความเหมาะสม สอดคล้องของหลักสูตรสถานศึกษากับนโยบายและแผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ และชุมชน สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาการและเทคโนโลยี ของพื้นที่ที่ดำเนินการจัดการศึกษา

2. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา

5.1 จุดประสงค์การประเมิน

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ โดยมีจุดประสงค์ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตร โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างบริบทของสถานศึกษา ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และความต้องการของผู้เรียนกับแผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ และชุมชน ที่เกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาการและเทคโนโลยี

2. เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้

5.2 ขั้นตอนการประเมิน

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจำเป็นต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สามารถดำเนินการประเมินเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

ระยะที่ 2 หลังการนำหลักสูตรไปใช้

การประเมินทั้ง 2 ระยะ ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

5.1.1 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในการประเมินและพัฒนาหลักสูตร เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ประธานองค์กรนักศึกษาหรือผู้แทนนักศึกษา เป็นต้น

5.1.2 สถานศึกษาจัดการประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ กำหนดแนวทาง จัดเตรียมเครื่องมือการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

5.1.3 สถานศึกษาจัดเตรียมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาตามที่ คณะกรรมการประเมินหลักสูตรกำหนดแนวทางไว้ เช่น หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อ คุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567 แผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม เครื่องมือการเก็บข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา เป็นต้น

5.1.4 คณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น รวมทั้งสรุปเป็นเอกสารประกอบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

5.1.5 คณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็น เพื่อสรุปผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

5.1.6 คณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกันสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเขียน รายงานการประเมิน การรายงานผลจะมุ่งนำเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมีคุณภาพอย่างไร มีองค์ประกอบใดที่เป็นจุดเด่น และจุดที่ควรปรับปรุง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

5.3 การเขียนรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

เป้าหมายสำคัญของการรายงานผลการประเมินหลักสูตร คือ การรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ โดยการเขียนรายงานผล การประเมินหลักสูตรต้องคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน สมบูรณ์ ตรงตามความเป็นจริง และการรายงานผล จะมุ่งเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นว่า หลักสูตรนี้เมื่อนำไปปฏิบัติจริงแล้วมีคุณภาพหรือไม่ เพียงใด มีส่วนใดบ้าง ที่ควรแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิก

สาระสำคัญที่จะนำเสนอในรายงานผลการประเมินหลักสูตร ควรประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการประเมิน วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการประเมิน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป ดังตัวอย่าง แบบรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา หน้า 80

5.4 การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษานำข้อมูลจากรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้วางแผน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร หากพบจุด ที่ควรพัฒนา ให้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน บริบทของ สถานศึกษา ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ และชุมชน ที่เกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาการและเทคโนโลยี โดยการศึกษาและ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานอีกครั้ง เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ ตามจุดหมายของหลักสูตรต่อไป

ตัวอย่าง

แบบรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อสถานศึกษา.....

ที่อยู่ .....

1.2 ชื่อหลักสูตร.....

1.3 ระดับชั้น .....

1.4 ปีการศึกษา .....

1.5 รายชื่อคณะกรรมการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.6 วันที่ประเมิน .....

ส่วนที่ 2 : วัตถุประสงค์ของการประเมิน วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

2.1 วัตถุประสงค์ของการประเมิน

.....

.....

.....

2.2 วิธีการประเมิน

.....

.....

.....

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3: ข้อมูลผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

3.1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

รายการ	ผลการประเมิน		ข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปรัชญา 1. มีความเชื่อที่ชี้นำการจัดการเรียนรู้ได้ 2. เหมาะสมกับผู้เรียน 3. มีประโยชน์ช่วยพัฒนาบุคลากรให้กับชุมชนและสังคมได้				
2. วิสัยทัศน์ 1. มีเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติได้ 2. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศได้ 3. แสดงเอกลักษณ์ของสถานศึกษาได้				
3. พันธกิจ 1. มีความเป็นไปได้ 2. มีกระบวนการทำงานที่ต้องปฏิบัติ 3. มีภาระหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
4. หลักการจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 4.1 หลักการ - มีความชัดเจน - มีประโยชน์ - ครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียน				
4.2 จุดหมาย - มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนได้ - มีความชัดเจน - มีความเป็นไปได้				
5. กลุ่มเป้าหมาย 1. มีความชัดเจน 2. มีความถูกต้อง 3. ครอบคลุมลักษณะของประชากรในเขตพื้นที่ตั้งสถานศึกษา				
6. ระดับการศึกษา 1. มีความชัดเจน 2. มีความถูกต้อง				

รายการ	ผลการประเมิน		ข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	SD		
7. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 1. กำหนดสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนไว้ตลอดในแต่ละระดับการศึกษาได้ 2. กำหนดวิชาเลือกที่ผู้เรียนต้องเรียนไว้ในแต่ละระดับการศึกษาได้ 3. กำหนดชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ 4. กำหนดหน่วยกิตได้ถูกต้อง 5. กำหนดเวลาเรียนได้ถูกต้อง 6. กำหนดหน่วยกิตรายวิชาเลือกได้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน				
8. สมรรถนะรายวิชา 1. ระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ศึกษาได้ 2. ระบุทักษะที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ศึกษาได้ 3. ระบุการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ 4. ระบุการวัดและประเมินผลได้				
9. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 1. หลักการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม 2. เป้าหมายของกิจกรรมมีความชัดเจน 3. เป้าหมายของกิจกรรมมีความเป็นไปได้ 4. แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาตนเองได้ 5. แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาครอบครัวได้ 6. แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนสังคมได้ 7. ระบุการวัดและประเมินผลได้				
10. การจัดการเรียนรู้และการจัดหลักสูตรสถานศึกษา 10.1 การจัดการเรียนรู้ - มีความเป็นไปได้ - มีความหลากหลาย - เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 10.2 การจัดหลักสูตรสถานศึกษา - สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน - สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน - สามารถจัดการศึกษาได้ตามปรัชญาของหลักสูตร				

รายการ	ผลการประเมิน		ข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	SD		
- สามารถจัดการศึกษาได้ตามวิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษา				
11. สื่อการเรียนรู้ 1. มีความเหมาะสมกับผู้เรียน 2. มีความหลากหลาย				
12. เกณฑ์การวัดและประเมินผล 1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชามีความเหมาะสม 2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความเหมาะสม 3. การประเมินคุณธรรมมีความเหมาะสม 4. การประเมินคุณภาพการศึกษาในแต่ละระดับมีความเหมาะสม				
13. เกณฑ์การจบหลักสูตร 1. การตัดสินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสมรรถนะ ทั้ง 8 สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสม 2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความเหมาะสม 3. การประเมินคุณธรรม มีความเหมาะสม				
14. การเทียบโอน 1. มีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์และแนวทาง 2. มีความเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมายผู้เรียน 3. การเทียบโอนผลการเรียนมีการปฏิบัติได้ชัดเจน 4. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์				
15. เอกสารหลักฐานการศึกษา 1. มีความถูกต้อง 2. มีความเหมาะสม 3. มีความครบถ้วน				
16. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2. การส่งเสริมสนับสนุน 3. การกำกับดูแลคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา				

3.2 ความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

ลำดับ	รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย ความ สอดคล้อง	ข้อค้นพบหรือ ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
1	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับปรัชญา			
2	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับวิสัยทัศน์			
3	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับพันธกิจ			
4	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับหลักการ			
5	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับจุดหมาย			
6	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับวิสัยทัศน์			
7	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับพันธกิจ			
8	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับหลักการ			
9	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับจุดหมาย			
10	วิสัยทัศน์กับพันธกิจ			
11	วิสัยทัศน์กับหลักการ			
12	วิสัยทัศน์กับจุดหมาย			
13	พันธกิจกับหลักการ			
14	พันธกิจกับจุดหมาย			
15	หลักการกับจุดหมาย			
16	กลุ่มเป้าหมายกับระดับการศึกษา			
17	กลุ่มเป้าหมายกับโครงสร้างของหลักสูตร			
18	ระดับการศึกษากับโครงสร้างของหลักสูตร			
19	โครงสร้างหลักสูตรกับสาระและสมรรถนะในการเรียนรู้			
20	โครงสร้างของหลักสูตรกับกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต			
21	โครงสร้างหลักสูตรกับการจัดการเรียนรู้			
22	โครงสร้างของหลักสูตรกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษา			
23	โครงสร้างของหลักสูตรกับเกณฑ์การวัดและประเมินผล			
24	สมรรถนะรายวิชากับการจัดการเรียนรู้			
25	สมรรถนะรายวิชากับเกณฑ์การวัดและประเมินผล			
26	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตกับการจัดการเรียนรู้			
27	การจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์การวัดและประเมินผล			
28	การจัดหลักสูตรสถานศึกษากับเกณฑ์การวัดและประเมินผล			
29	การจัดหลักสูตรสถานศึกษากับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา			

ลำดับ	รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย ความ สอดคล้อง	ข้อค้นพบหรือ ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
30	เกณฑ์การวัดและประเมินผลกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา			
31	สื่อการเรียนรู้กับการจัดการเรียนรู้			
32	สื่อการเรียนรู้กับสาระและสมรรถนะรายวิชา			
33	สื่อการเรียนรู้กับระดับการศึกษา			
34	สื่อการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย			
35	การเทียบโอนกับระดับการวัดและประเมินผล			
36	การเทียบโอนกับระดับการศึกษา			
37	การเทียบโอนกับการจัดการเรียนรู้			
38	การเทียบโอนกับการบริหารหลักสูตร			
39	เอกสารหลักฐานการศึกษากับระดับการศึกษา			
40	เอกสารหลักฐานการศึกษากับการวัดและประเมินผล			
41	เอกสารหลักฐานการศึกษากับการเทียบโอน			
42	เอกสารหลักฐานการศึกษากับการบริหารหลักสูตร			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ความเหมาะสมขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากการประเมินความต้องการจำเป็น

ลำดับ	รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย ระดับความ เหมาะสม	ข้อค้นพบหรือ ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
1	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม			
2	ระดับ.....มีความเหมาะสม			
3	ภาคเรียน.....มีความเหมาะสม			
4	จำนวนหน่วยกิต.....มีความเหมาะสม			
5	สมรรถนะ.....มีความเหมาะสม			
6	รายวิชาเลือกของสถานศึกษา 6.1 สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน 6.2 ครอบคลุม			
7	ตัวชี้วัด 7.1 ความเป็นไปได้ 7.2 มีประโยชน์ 7.3 เหมาะสมกับผู้เรียน			
8	เนื้อหา 8.1 ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่ต้องการ 8.2 เรียงลำดับการเรียนรู้ 8.3 เหมาะสมกับผู้เรียน			
9	การจัดกระบวนการเรียนรู้ 9.1 ความเป็นไปได้ 9.2 เรียงลำดับขั้นตอน 9.3 เหมาะสมกับผู้เรียน 9.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนเชื่อมโยงกับกิจกรรม การเรียนรู้ในชุมชนได้ 9.5 กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างการบรรลุตัวชี้วัดได้ 9.6 กิจกรรมการเรียนรู้จัดระยะเวลาเหมาะสม 9.7 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน			
10	สื่อและแหล่งเรียนรู้ 10.1 สนับสนุนให้บรรลุตัวชี้วัด 10.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้ 10.3 เหมาะสมกับผู้เรียน			

3.4 ความสอดคล้องขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากสมรรถนะการเรียนรู้

ลำดับ	รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย ระดับความ สอดคล้อง	ข้อค้นพบ หรือ ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
1	แผนการเรียนรู้กับระดับ.....			
2	แผนการเรียนรู้กับจำนวนหน่วยกิต.....			
3	ระดับ.....กับภาคเรียน.....			
4	ระดับ.....กับจำนวนหน่วยกิต.....			
5	ภาคเรียน.....กับจำนวนหน่วยกิต.....			
6	จำนวนหน่วยกิตกับสมรรถนะ			
7	จำนวนหน่วยกิตกับรายวิชา			
8	สมรรถนะกับรายวิชา			
9	สมรรถนะกับตัวชี้วัด			
10	สมรรถนะกับเนื้อหา			
11	สมรรถนะกับการจัดกระบวนการเรียนรู้			
12	รายวิชากับตัวชี้วัด			
13	รายวิชากับเนื้อหา			
14	รายวิชากับการจัดกระบวนการเรียนรู้			
15	รายวิชากับสื่อและแหล่งเรียนรู้			
16	ตัวชี้วัดกับเนื้อหา			
17	ตัวชี้วัดกับการจัดกระบวนการเรียนรู้			
18	เนื้อหากับการจัดกระบวนการเรียนรู้			
19	เนื้อหากับสื่อและแหล่งเรียนรู้			
20	เนื้อหากับการวัดและประเมินผล			
21	การจัดกระบวนการเรียนรู้กับสื่อและแหล่งเรียนรู้			
22	การจัดกระบวนการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล			
23	สื่อและแหล่งเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล			
24	การวัดและประเมินผลกับการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.5 ความสอดคล้องขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากการประเมินความต้องการจำเป็น

ลำดับ	รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย ระดับความ สอดคล้อง	ข้อค้นพบ หรือ ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
1	แผนเรียนรู้กับระดับ			
2	แผนการเรียนรู้กับจำนวนหน่วยกิต			
3	ระดับ.....กับภาคเรียน			
4	ระดับ.....กับจำนวนหน่วยกิต			
5	ภาคเรียน.....กับจำนวนหน่วยกิต			
6	จำนวนหน่วยกิตกับสมรรถนะ			
7	จำนวนหน่วยกิตกับรายวิชา			
8	มาตรฐานกับรายวิชา			
9	สมรรถนะกับตัวชี้วัด			
10	สมรรถนะกับการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
11	หัวเรื่องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
12	หัวเรื่องกับเนื้อหา			
13	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับเนื้อหา			
14	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับการจัดกระบวนการเรียนรู้			
15	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
16	เนื้อหากับการจัดกระบวนการเรียนรู้			
17	เนื้อหากับสื่อและแหล่งเรียนรู้			
18	เนื้อหากับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
19	การจัดกระบวนการเรียนรู้กับสื่อและแหล่งเรียนรู้			
20	การจัดกระบวนการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
21	สื่อและแหล่งเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
22	การบันทึกการจัดการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 ผลการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา

.....

.....

.....

4.2 ผลการประเมินด้านอื่น ๆ เช่น การประเมินสมรรถนะผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

4.3 ผลงานที่ภาคภูมิใจของสถานศึกษา

.....

.....

.....

4.4 ผลการประเมินอื่น ๆ เช่น ความพึงพอใจของผู้เรียน

.....

.....

.....

ส่วนที่ 5 จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษา

5.1 จุดเด่นของหลักสูตรสถานศึกษา

.....
.....
.....

5.2 จุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษา

.....
.....
.....

ส่วนที่ 6 สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

.....
.....
.....

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....
.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ประธานคณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

หมายเหตุ แบบฟอร์มนี้สามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมและความต้องการของสถานศึกษา

ตัวอย่าง 1

แบบประเมิน ความเหมาะสม ขององค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา (ภาพรวม)

สกร.ระดับอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

คำชี้แจง :

1. โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องว่างหลังข้อความของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมพอใช้
- 2 หมายถึง ต้องปรับปรุง
- 1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

2. ถ้าท่านมีความคิดเห็นในช่อง 1, 2 และ 3 โปรดให้ข้อสังเกตหรือคำแนะนำในช่องหมายเหตุที่ตรงกับข้อความในองค์ประกอบของข้อนั้น ๆ เพื่อการปรับปรุงให้สมบูรณ์ต่อไป

3. ในกรณีที่ท่านต้องการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากข้อความที่ได้สอบถามความคิดเห็นของท่าน โปรดเขียนข้อคิดเห็นลงในข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่แนบท้ายต่อจากการประเมินระดับความเหมาะสมเสร็จสิ้น

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษา						
1.1 มีความเชื่อที่ชี้นำการจัดการเรียนรู้ได้						
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน						
1.3 มีประโยชน์ช่วยพัฒนาบุคลากรให้กับชุมชนและสังคมได้						
2. วิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษา						
2.1 มีเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติได้						
2.2 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศได้						
2.3 แสดงเอกลักษณ์ของสถานศึกษาได้						
3. พันธกิจของหลักสูตรสถานศึกษา						
3.1 มีความเป็นไปได้						
3.2 มีกระบวนการทำงานที่ต้องปฏิบัติ						
3.3 มีภาระหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4. หลักการจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา						
4.1 หลักการ						
4.1.1 มีความชัดเจน						
4.1.2 มีประโยชน์						
4.1.3 ครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียน						
4.2 จุดหมาย						
4.2.1 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใน การพัฒนาผู้เรียนได้						
4.2.2 ช่วยชี้แนะในการพัฒนาผู้เรียนได้						
4.2.3 มีความชัดเจน						
4.2.4 มีความเป็นไปได้						
5. กลุ่มเป้าหมาย						
5.1 มีความชัดเจน						
5.2 มีความถูกต้อง						
5.3 ครอบคลุมลักษณะของประชากร ในเขตพื้นที่ตั้งสถานศึกษา						
6. ระดับการศึกษา						
6.1 มีความชัดเจน						
6.2 มีความถูกต้อง						
7. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา						
7.1 กำหนดสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษา ต้องจัดให้ผู้เรียนไว้ตลอดในแต่ละระดับ การศึกษาได้						
7.2 กำหนดวิชาเลือกที่ผู้เรียนต้องเรียนไว้ใน แต่ละระดับการศึกษาได้						
7.3 กำหนดชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ชีวิตได้						
7.4 กำหนดหน่วยกิตได้ถูกต้อง						
7.5 กำหนดเวลาเรียนได้ถูกต้อง						
7.6 กำหนดหน่วยกิตรายวิชาเลือกได้ เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน						

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
8. สมรรถนะรายวิชา						
8.1 ระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ศึกษาได้						
8.2 ระบุทักษะที่ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติได้						
8.3 ระบุการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้						
8.4 ระบุการวัดและการประเมินผลได้						
9. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต						
9.1 หลักการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม						
9.2 เป้าหมายของกิจกรรมมีความชัดเจน						
9.3 เป้าหมายของกิจกรรมมีความเป็นไปได้						
9.4 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาตนเองได้						
9.5 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาครอบครัวได้						
9.6 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนสังคมได้						
9.7 ระบุการวัดและประเมินผลได้						
10. การจัดการเรียนรู้และการจัดหลักสูตรสถานศึกษา						
10.1 การจัดการเรียนรู้						
10.1.1 มีความเป็นไปได้						
10.1.2 มีความหลากหลาย						
10.1.3 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
10.2 การจัดหลักสูตรสถานศึกษา						
10.2.1 สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน						
10.2.2 สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน						
10.2.3 สามารถจัดการศึกษาได้ตามปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษา						
10.2.4 สามารถจัดการศึกษาได้ตามวิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษา						
11. สื่อการเรียนรู้						
11.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน						
11.2 มีความหลากหลาย						

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
12. เกณฑ์การวัดและประเมินผล						
12.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชา มีความเหมาะสม						
12.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความเหมาะสม						
12.3 การประเมินคุณธรรมมีความเหมาะสม						
12.4 การประเมินคุณภาพการศึกษาในแต่ละระดับมีความเหมาะสม						
13. เกณฑ์การจบหลักสูตร						
13.1 การตัดสินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสมรรถนะทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสม						
13.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความเหมาะสม						
13.3 การประเมินคุณธรรม มีความเหมาะสม						
14. การเทียบโอน						
14.1 มีความถูกต้องเหมาะสมตามเกณฑ์กรมส่งเสริมการเรียนรู้						
14.2 การเทียบโอนผลการเรียนมีการปฏิบัติได้ชัดเจน						
14.3 การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์มีการปฏิบัติได้ชัดเจน						
15. เอกสารหลักฐานการศึกษา						
15.1 มีความถูกต้องเหมาะสมตามเกณฑ์กรมส่งเสริมการเรียนรู้						
15.2 มีความครบถ้วน						
16. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา						
16.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
16.2 การส่งเสริมสนับสนุน						
16.3 การกำกับดูแลคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ตัวอย่าง 2

แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

สกร.ระดับอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

คำชี้แจง :

1. โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องหลังข้อความของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 3 ระดับดังนี้

- +1 หมายถึง แนใจว่าสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าสอดคล้อง
- 1 หมายถึง แนใจว่าไม่สอดคล้อง

2. ถ้าท่านลงความคิดเห็นในช่อง 0 หรือ -1 โปรดให้ข้อสังเกตหรือคำแนะนำในช่องหมายเหตุที่ตรงกับองค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้องของข้อนั้น ๆ เพื่อการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

3. ในกรณีที่ท่านต้องการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้สอบถามความคิดเห็นของท่าน โปรดเขียนข้อคิดเห็นลงในข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่แนบต่อท้ายต่อการประเมินความสอดคล้องเสร็จสิ้น

ข้อที่	องค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้อง	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับปรัชญา				
2	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับวิสัยทัศน์				
3	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับพันธกิจ				
4	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับหลักการ				
5	บริบทพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษากับจุดหมาย				
6	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับวิสัยทัศน์				
7	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับพันธกิจ				
8	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับหลักการ				
9	ปรัชญาของหลักสูตรสถานศึกษากับจุดหมาย				
10	วิสัยทัศน์กับพันธกิจ				
11	วิสัยทัศน์กับหลักการ				
12	วิสัยทัศน์กับจุดหมาย				
13	พันธกิจกับหลักการ				
14	พันธกิจกับจุดหมาย				
15	หลักการกับจุดหมาย				
16	กลุ่มเป้าหมายกับระดับการศึกษา				
17	กลุ่มเป้าหมายกับโครงสร้างของหลักสูตร				
18	ระดับการศึกษากับโครงสร้างของหลักสูตร				

ข้อที่	องค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้อง	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
19	โครงสร้างหลักสูตรกับสาระและสมรรถนะในการเรียนรู้				
20	โครงสร้างของหลักสูตรกับกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต				
21	โครงสร้างหลักสูตรกับการจัดการเรียนรู้				
22	โครงสร้างของหลักสูตรกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษา				
23	โครงสร้างของหลักสูตรกับเกณฑ์การวัดและประเมินผล				
24	สมรรถนะรายวิชากับการจัดการเรียนรู้				
25	สมรรถนะรายวิชากับเกณฑ์การวัดและประเมินผล				
26	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตกับการจัดการเรียนรู้				
27	การจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์การวัดและประเมินผล				
28	การจัดหลักสูตรสถานศึกษากับเกณฑ์การวัดและประเมินผล				
29	การจัดหลักสูตรสถานศึกษากับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา				
30	เกณฑ์การวัดและประเมินผลกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา				
31	สื่อการเรียนรู้กับการจัดการเรียนรู้				
32	สื่อการเรียนรู้กับสาระและสมรรถนะรายวิชา				
33	สื่อการเรียนรู้กับระดับการศึกษา				
34	สื่อการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย				
35	การเทียบโอนกับระดับการวัดและประเมินผล				
36	การเทียบโอนกับระดับการศึกษา				
37	การเทียบโอนกับการจัดการเรียนรู้				
38	การเทียบโอนกับการบริหารหลักสูตร				
39	เอกสารหลักฐานการศึกษากับระดับการศึกษา				
40	เอกสารหลักฐานการศึกษากับการวัดและประเมินผล				
41	เอกสารหลักฐานการศึกษากับการเทียบโอน				
42	เอกสารหลักฐานการศึกษากับการบริหารหลักสูตร				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

ตัวอย่าง 3

แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

ที่เริ่มจากการประเมินความต้องการจำเป็น

สกร.ระดับอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

คำชี้แจง :

1. โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องว่างหลังข้อความของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมพอใช้
- 2 หมายถึง ต้องปรับปรุง
- 1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

2. ถ้าท่านมีความคิดเห็นในช่อง 1 2 และ 3 โปรดให้ข้อสังเกตหรือคำแนะนำในช่องหมายเหตุที่ตรงกับข้อความในองค์ประกอบของข้อนั้น ๆ เพื่อการปรับปรุงให้สมบูรณ์ต่อไป

3. ในกรณีที่ท่านต้องการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากข้อความที่ได้สอบถามความคิดเห็นของท่าน โปรดเขียนข้อคิดเห็นลงในข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่แนบท้ายต่อจากการประเมินระดับความเหมาะสมเสร็จสิ้น

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม						
2. ระดับ ..... มีความเหมาะสม						
3. ภาคเรียน ..... มีความเหมาะสม						
4. จำนวนหน่วยกิต ..... มีความเหมาะสม						
5. สมรรถนะ ..... มีความเหมาะสม						
6. รายวิชา						
6.1 ถูกต้อง						
6.2 ครอบคลุม						
7. ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย						
7.1 มีความเป็นไปได้						
7.2 มีประโยชน์						
7.3 เหมาะสมกับผู้เรียน						

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
8. เนื้อหา						
8.1 ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่ต้องการ						
8.2 เรียงลำดับการเรียนรู้						
8.3 เหมาะสมกับผู้เรียน						
9. การจัดกระบวนการเรียนรู้						
9.1 มีความเป็นไปได้						
9.2 เรียงลำดับขั้นตอน						
9.3 เหมาะสมกับผู้เรียน						
9.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนเชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชนได้						
9.5 กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างการบรรลุตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยได้						
9.6 กิจกรรมการเรียนรู้จัดระยะเวลาที่มีความเหมาะสม						
9.7 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน						
10. สื่อและแหล่งเรียนรู้						
10.1 สนับสนุนให้บรรลุตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย						
10.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้						
10.3 เหมาะสมกับผู้เรียน						
10.4 เหมาะสมกับสมาชิกชุมชน						
11. การวัดและประเมินผล						
11.1 ตารางสอบบรรลุตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยได้						
11.2 มีความเป็นไปได้						
11.3 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้						
12. บันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้						
12.1 มีประโยชน์						
12.2 ช่วยปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ตัวอย่าง 4

แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
 ที่เริ่มจากสมรรถนะการเรียนรู้
 สกร.ระดับอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

คำชี้แจง :

- โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องหลังข้อความของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 3 ระดับดังนี้
  - +1 หมายถึง แน่ใจว่าสอดคล้อง
  - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
  - 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง
- ถ้าท่านลงความคิดเห็นในช่อง 0 หรือ -1 โปรดให้ข้อสังเกตหรือคำแนะนำในช่องหมายเหตุที่ตรงกับองค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้องของข้อนั้น ๆ เพื่อการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ต่อไป
- ในกรณีที่ท่านต้องการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้สอบถามความคิดเห็นของท่าน โปรดเขียนข้อคิดเห็นลงในข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่แนบต่อท้ายต่อจากการประเมินความสอดคล้องเสร็จสิ้น

ข้อที่	องค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้อง	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แผนการเรียนรู้กับระดับ				
2	แผนการเรียนรู้กับจำนวนหน่วยกิต				
3	ระดับ .....กับภาคเรียน				
4	ระดับ .....กับจำนวนหน่วยกิต				
5	ภาคเรียน .....กับจำนวนหน่วยกิต				
6	จำนวนหน่วยกิตกับสมรรถนะ				
7	จำนวนหน่วยกิตกับรายวิชา				
8	สมรรถนะกับรายวิชา				
9	สมรรถนะกับตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย				
10	สมรรถนะกับเนื้อหา				
11	สมรรถนะกับการจัดกระบวนการเรียนรู้				
12	รายวิชากับตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย				
13	รายวิชากับเนื้อหา				
14	รายวิชากับการจัดกระบวนการเรียนรู้				
15	รายวิชากับสื่อและแหล่งเรียนรู้				
16	ตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อยกับเนื้อหา				

ตัวอย่าง 5

แบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
ที่เริ่มจากการประเมินความต้องการจำเป็น

คำชี้แจง :

1. โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องหลังข้อความของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
ซึ่งมี 3 ระดับดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

2. ถ้าท่านลงความคิดเห็นในช่อง 0 หรือ -1 โปรดให้ข้อสังเกตหรือคำแนะนำในช่องหมายเหตุที่ตรงกับองค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้องของข้อนั้น ๆ เพื่อการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

3. ในกรณีที่ท่านต้องการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้สอบถามความคิดเห็นของท่านโปรดเขียนข้อคิดเห็นลงในข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่แนบต่อท้ายต่อจากการประเมินความสอดคล้องเสร็จสิ้น

ข้อที่	องค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้อง	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แผนเรียนรู้กับระดับ				
2	แผนการเรียนรู้กับจำนวนหน่วยกิต				
3	ระดับ ..... กับภาคเรียน				
4	ระดับ ..... กับจำนวนหน่วยกิต				
5.	ภาคเรียน ..... กับจำนวนหน่วยกิต				
6	จำนวนหน่วยกิตกับสมรรถนะ				
7	จำนวนหน่วยกิตกับรายวิชา				
8	สมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) กับรายวิชา				
9	สมรรถนะเฉพาะ (มาตรฐานการเรียนรู้) กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)				
10	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) กับตัวชี้วัด/สมรรถนะย่อย				
11	หัวเรื่องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา)				
12.	หัวเรื่องกับเนื้อหา				
13	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) กับเนื้อหา				
14	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) กับการจัดกระบวนการเรียนรู้อ				

ข้อที่	องค์ประกอบที่ประเมินความสอดคล้อง	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
15	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สมรรถนะรายวิชา) กับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้				
16	เนื้อหากับการจัดกระบวนการเรียนรู้				
17	เนื้อหากับสื่อและแหล่งเรียนรู้				
18	เนื้อหากับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
19	การจัดกระบวนการเรียนรู้กับสื่อและแหล่งเรียนรู้				
20	การจัดกระบวนการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
21	สื่อและแหล่งเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
22	การบันทึกผลการจัดการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม
เชิงปฏิบัติการเพื่อบรรณาธิการเอกสารประกอบหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2566
ระหว่างวันที่ 11 - 15 กันยายน 2566
ณ โรงแรม ซัมเมอร์ ทรี เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

1. นายคมกฤษ	จันทร์ขจร	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
2. นางพรรณทิพา	ชินชัชวาล	ที่ปรึกษาการส่งเสริมและพัฒนากิจการการเรียนรู้ ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566
3. นายชัยวัฒน์	พันธุ์วัฒนสกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร
4. นางสาวสุดใจ	บุตรอากาศ	ข้าราชการบำนาญ
5. นายเริง	กองแก้ว	ข้าราชการบำนาญ
6. นางวัชรีย์	สวัสดิ์	ข้าราชการบำนาญ
7. นางเกิ้ลด์แก้ว	เจริญศักดิ์	ข้าราชการบำนาญ
8. นายสมภพ	สิริวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
9. นางสาวมณฑา	เกรียงพิททรัพย์	ข้าราชการบำนาญ
10. นางสาวพัชรา	จงไกรย	ข้าราชการบำนาญ
11. นางนัญญา	ชูประดิษฐ์	ข้าราชการบำนาญ
12. นางนุสรรา	สกลนุกรกิจ	ข้าราชการบำนาญ
13. นางนันทิณี	ศรีธัญญา	ข้าราชการบำนาญ
14. นางนันทยา	ทวีศักดิ์	ข้าราชการบำนาญ
15. นางสาวจริญญา	สมุทรวนิช	ข้าราชการบำนาญ
16. นางเกณิกา	ชิวาร์ทซอน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการทดสอบ
17. นายธานี	เครืออยู่	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
18. นางสาววิมล	เล็กสูงเนิน	รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลพบุรี
19. นายพิเชษฐ	เสื่อแผ่	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
20. นายจิรพงศ์	ผลนาค	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
21. นางสาวปรารถนา	ชีโพธิ์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
22. นายพิทยา	ธาตุนันจันทร์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
23. นายสมเกียรติ	ยังจีน	ผู้ชำนาญ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
24. นางสาวธนพรรณ	ชาลี	ผู้ชำนาญ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

25. นายบุญวิทย์	รัตนทิพยาภรณ์	ผู้อำนวยการ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
26. นายเสกสรร	สรรสรพิสุทธิ	นักวิชาการ ฝ่ายบริหารโครงการริเริ่ม สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
27. นางสาวจันทร์เพ็ญ	โพธิ์ประสิทธิ์	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
28. นางสาวบุญเลื่อน	สายสินธ์	ครูชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
29. นายอลงกรณ์	ธรรมศิริ	ครูชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี
30. นางสาวศศกรณ	บันทุปา	ครูชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี
31. นางสาวอัญชลี	มียี่ง	ครูชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
32. นางสาววิจิตรา	กองแก้ว	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
33. นายสุรกิจ	กมุทชาติ	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี
34. นายอภิสิทธิ์	วัชรานันท์กุล	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
35. นางสาวกัญวาล	นาพยัพ	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
36. นายวันชัย	พฤกษาชีพ	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
37. นายไชเดช	ไผทอง	ครูผู้ช่วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
38. นางสาวพัฒนาพร	ทาสะโก	ครูผู้ช่วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
39. นายวีรสิทธิ์	หารัญดา	ครูผู้ช่วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
40. นางสาววาทยกร	โถมศรี	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสิงห์บุรี
41. นายสุรศักดิ์	เส็งเอี่ยม	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลพบุรี
42. นางเยาวรัตน์	ปิ่นมณีวงศ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
43. นางสาวฐิติมา	วงศ์บัณฑิตวรรณ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
44. นางสาวกาญจนรัตน์	วรพงศ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

45. นางสาวทิพย์วัลย์	ธรรมวงศ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
46. นางสาวกนต์ลีณี	พูลสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
47. นางสาววีราภรณ์	เกิดศิริ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
48. นางวีรวรรณ	หว่างแสง	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
49. นางวรรณิณี	ศรีศิริวรรณกุล	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
50. นางสาวฐานิตา	คล้ายอ่อน	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเอกสารประกอบ
หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระหว่างวันที่ 23 - 26 กรกฎาคม 2567
ณ โรงแรมบียอน สวีท บางพลัด กรุงเทพมหานคร

---

1. นายธนากร	ดอนเหนือ	อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
2. นายชัยพัฒน์	พันธุ์วัฒนสกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
3. นายธานี	เครืออยู่	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4. นายสมเกียรติ	ยังจีน	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. นายเสกสรร	สรรสรพิสุทธิ์	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. นายเริง	กองแก้ว	ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเรียนรู้
7. น.ส.สุดใจ	บุตรอากาศ	ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเรียนรู้
8. นางวัชรี	สวัสดิ์	ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเรียนรู้
9. นายพิทยา	ธาตุนันท์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสารภี
10. นายสวรรค์	จันทร์อุไร	ครูชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองอุทัยธานี สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุทัยธานี
11. นางอรวรรณ	พึงเพราะ	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง
12. นายสุรกิจ	กมุทชาติ	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสำนัง
13. นางเฉลิมขวัญ	รัตนโกศล	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
14. นางวรรณิ	ศรีศิริวรรณกุล	นักวิชาการศึกษา
15. น.ส.ณัฐรัตน์	แก้ววินิตย์	นักวิชาการศึกษา

กลุ่มแนวทางการจัดการเรียนรู้

16. น.ส.ธนพรรณ	ชาลี	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
17. นายบุญวิทย์	รัตนทิพยาภรณ์	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
18. นางพรรณทิพา	ชินชัชวาล	ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเรียนรู้
18. นายสมภพ	สิริวรรณ	ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเรียนรู้
19. น.ส.อำภรณ์	ช่างเกวียน	ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเรียนรู้

20. นางตติยา	ใจบุญ	ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเรียนรู้
21. นายจิรพงศ์	ผลนาค	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสวรรคโลก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสุโขทัย
22. น.ส.จุฑาทิพย์	มหานาม	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองสมุทรสงคราม สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม
23. นางรสาพร	หม้อศรีใจ	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอห้างฉัตร สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลำปาง
24. นายวันชัย	พุกษาชีพ	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสีคิ้ว สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา
25. นายสุรศักดิ์	เส็งเอี่ยม	นักวิชาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี
26. น.ส.ทิพวัลย์	ธรรมวงศ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
27. น.ส.วีราภรณ์	เกิดศิริ	นักวิชาการศึกษา
28. น.ส.ฐานิตา	คล้ายอ่อน	นักวิชาการศึกษา
29. นางวีรวรรณ	หว่างแสง	นักจัดการงานทั่วไป

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อบรรณาธิการเอกสารประกอบหลักสูตรและจัดทำสื่อ
การเรียนรู้ตามหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระหว่างวันที่ 26 – 30 สิงหาคม 2567

ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี

1. นายชัยวัฒน์	พันธุ์วัฒนสกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
2. นายสมภพ	สิริวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
3. นางวัชรี	สวัสดิ์	ข้าราชการบำนาญ
4. นางสาวจริยา	สมุทวนิช	ข้าราชการบำนาญ
5. นายพิเชษฐ	เสื่อเต๋มา	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
6. นางสาวมุกดา	แข็งแรง	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
7. นางอรวรรณ	พึงเพราะ	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง
8. นางสาวจันทร์เพ็ญ	โพธิ์ประสิทธิ์	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
9. นายสถาพร	กลอนกิ่ง	ครู คศ.1 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
10. นายวันชัย	พุกษาชีพ	ครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
11. นายเสกสรร	สรรสรพิสุทธ์	นักวิชาการ ฝ่ายบริหารโครงการริเริ่ม สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
12. นางสาวพจนา	ดอกตาลยงค์	ผู้อำนวยการสาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ
13. นางสาวจิระพร	สังเขวทัย	ผู้อำนวยการสาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
14. นางสาวธนพรรณ	ชาลี	ผู้ชำนาญ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
15. นายสมเกียรติ	ยังจีน	ผู้ชำนาญ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
16. นายบุญวิทย์	รัตนทิพยาภรณ์	ผู้ชำนาญ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
17. นายวันชัย	น้อยวงศ์	นักวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
18. นายธานี	เครืออยู่	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
19. นางเยาวรัตน์	ปิ่นมณีวงศ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
20. นางสาวศศิพร	สามนคร	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

21. นางสาวทิพวัลย์	ธรรมวงศ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
22. นายคณพล	วิจักขณกุล	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
23. นางเฉลิมขวัญ	รัตน์โกศล	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
24. นางสาวสุพรรณษา	ศิริบุรี	เจ้าพนักงานธุรการ กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
25. นางวรรณิ	ศรีศิริวรรณกุล	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
26. นางสาวฐานิตา	คล้ายอ่อน	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

**คณะผู้จัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567**

คณะที่ปรึกษา

นายธนากร	ดอนเหนือ	อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นายเอกราช	ชวีวัฒน์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นายชัยวัฒน์	พันธุ์วัฒนสกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
นางพรรณทิพา	ชินชัชวาล	ที่ปรึกษาด้านพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

คณะทำงาน

นายธานี	เครืออยู่	ผู้อำนวยการ กองมาตรฐานและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ
นางสาวทิพวัลย์	ธรรมวงศ์	กองมาตรฐานและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ
นางเฉลิมขวัญ	รัตนโกศล	กองมาตรฐานและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ
นางวรรณิ์	ศรีศิริวรรณกุล	กองมาตรฐานและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ
นางสาวฐานิตา	คล้ายอ่อน	กองมาตรฐานและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองมาตรฐานและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ กรมส่งเสริมการเรียนรู้

**แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2567**

**กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ**